

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETESI ÁR:		Felelős szerkesztő:	Kiadótulajdonos:	Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
Égész évre . . . 12 kor.	Negyedévre . . . 3 kor.	BITTERMANN SÁNDOR.	BITTERMANN NÁNDOR.	a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
Félévre 6 kor.	Egyes szám ára 20 fillér.			MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Kilátás a télre.

Zombor, szeptember 30.

Az a szomorú kilátás van a télre, hogy a pauperizmus ijesztőbb mérveket fog ölteni. Tudjuk, hogy némely vidéken a buza gyengén adott. Az arató rész nem igen sokat juttatott a munkás ember kis kamarájába, eladóra alig jut belőle és ha mindjárt ősszel neki esünk a késznek, még újra vidul a határ, bizony sok gondteljes nap virrad a magyar munkásra.

Ebben a helyzetben még inkább meg kell gondolnunk, hogy a mezei munkásnak a téli keresetre való alkalmat meg kell okvetlen adnunk.

Mivel adhatjuk ezt meg jobban, mint a gazdasági háziiparral.

Körülbeül 100000 már azoknak száma, kik Magyarországon háziiparral foglalkoznak, vagyis nyirfaseprűt kötnek, gyékényt fonnak, talicskát, kasza- és kapanyelet faragnak, szóval odahaza kis tudománnyal, de nagy igyekezettel és szorgalommal napról-napra az élelmiszert megszerzik. Hogy a mezőgazdasági háziipar nem aféle csipp-csupp dolog, kitűnik

abból, hogy Dorozsmán a gyékényfonók szövetkezetében 300000 korona volt a forgalom. Pedig még itthon csak a kezdet kezdetén vagyunk. Hiszen p. u. Svajcban a kopár óriás hegyek országában, ahol nem terem buza egy szem se, a nép mégis igen jól él. Jólétét köszönheti a téli iparüzésnek.

Az a sok uri gyerek, aki karácsony tájt babát, lovat, kocsit és más eféle játékszer kap a fenyőgalyas karácsonyfa alatt, azt a svájci háziiparosok eszkábálták össze. Néhol az órakereteket csiszolják, másutt a művirágot készítik, vagy a képkereteket vésik, ott mindenütt vastag füst csavarodik föl a házak kéményén és bizony a tűzhelyen tyukleves fő, pedig Nagy Frigyes a híres porosz király nem kívánt egyebet népeinek jólétére, minthogy minden alattvalójának legalább vasárnap tyuk főjjon a fazekában.

A népjólétnek ezt a fokát elérték a háziiparral. Mert hiszen ennek nagyon is sok előnye van.

Egyik előnye az, hogy nem kell hozzá tőke, ellehet kezdeni pénz nélkül.

A másik, hogy a földmivelésügyi

miniszterium küld akármely faluba tanítómestert, ahol a munkásság sora-kozik, hogy télen valamely háziipart elsajátítson.

A harmadik nagy előnye pedig az, hogy majdnem minden vidéken a természet jóformán ingyen nyújtja a háziiparnak való nyers anyagot. Okos ember természetesen a háziiparnak azt a fajtáját választja, amelynek nyers anyaga a keze ügyében van. Ahol erdő van, ott a fafaragás háziiparának kell természetesen elterjednie. Vizöntötte területeken a nád, gyékény, sásfonás ipara fog virágozni. Ahol szalmát kaphatunk vagy kukorica csuhét, ott ezeket fogjuk feldolgozni. A fő az, hogy amit feldolgozunk, azért pénzt ne adjunk.

Most, mikor Magyarországon a gyümölcs- és szőlőtermelés olyan dicsérendő lendületnek örvend, most persze, hogy legjobb lesz gyümölcs- és szőlőszállító kosarakat kötni.

És itt a falu érdemes birájához, előljáróságához szólunk.

A földmivelésügyi miniszterium a községnek ingyen ad annyi nemes fűzfa-

A zombori műkedvelő fényképészek tanulmány-utja a Szerémségben.

Irta: **Vértesi Károly.**

(Folytatás.)

Az új építésű gimnáziumot is csak futólagosan nézem meg, annál is inkább, mert itt is javitanak, tataroznak. A szünidői nyári tiszogatásnak nagy ideje van.

Veszünk a város nevezetesebb épületeiről, utcáiról több látkepes levelezőlapot s azok egy részét sebtében az ismerősöknek szétküldjük, a többit emlékül eltesszük. Valamennyinek Cirill-betűs felirása van. Semmi nemű magyart itt nem találunk.

A nagy kőkut, fűtcai kőkut, mely a forrás vizét csobogtatja, négyszögletes nagy mivoltában fényképészeinknek nagyon megtetszik. Nem kerülte el éles szemüket, leveszik.

Megébedelünk a „Kod Trubacsa“ vendéglőben, a trombitás cím ezuttal nekünk is trombitálja fülünkbe az indulást. Ebédünk végeztével mézédés szőlőt tétetünk két papirzsákba s az időközben előállott két kocsira elosztjuk.

Kocsit mondtam, de taliga az igazi neve annak. Az a kisebb szerkezetű jármű, melyet

jól felszerszámozott egy ló szokott vonni a szerémi hegyek között.

Az ülésünk jó, ruganyos, a kocsisokkal tudunk nyelvükön beszélni, tőlük egyet-mást kérdezni, ami tudomásuknak a körén belül van. Sokat tudunk nem kell, nem vagyunk most historikusok, csak fotografusok. Az én kocsisom kevesebbet tudott, mint a másik kocsis, mert ő csak olyan kölcsönvett kocsis volt, mert a rendes polgári foglalkozása: tamburás. Mondtam neki, hogy a gyeplőigazgatás elnehezíti a kezét és nem tudja majd a lány hangokat kipöngetni a hangszereből.

Azt mondta, hogy nem lesz baj, jó lesz majd, így is, úgy is pengeni fog a tambura. Egy ötös szivar kinyitotta a száját egészen s arról is beszélt, amihez nem értett. Mint cicerone valóságos harangöntő hajdu volt, de bérruha nélkül. Annál piszkosabb volt a keze, festő sem tudta volna úgy bemázolni, mint amilyen patinát vont rá az idő. Ehhez viszonylott az arca.

Megyünk a keskeny, de jól gondozott zimonyi országúton, a Bánstól hegynek fölfelé. Van mit huzni, de erős a lovacskánk, bele-

fekszik a hámba. Melegen süt a nap, bóbiskolunk.

Magaslaton egy szélmalom uralja az egész vidéket. Észreveszi az egyik fotografus, felriad a többi, leugrálnak a kocsiokról és rögvést leveszik, elteszik. Megkezdvén a mesterségük üzését, megállítják a lovat, koci kereke alá követ tétetnek, hogy hátra ne guruljon, a napot is hátuk mögé szoritván, vesznek fel és vesznek le. Pillanat alatt kocsi, kocsi és az egész társaság a vakító fényből a sötét kamarába kerül, nem menekülhet már attól senki sem. Nem úgy, mint ama jóképű, jellegzetes arcú, csupasz képű, hizott német gazdálkodó, aki észrevevén a bűvös szerszámnak felé való irányítását, úgy elinalt, hogy többé elé sem került, tehát lemezen sem lehetett előhívni.

Képfelvétel helyett tehát adomáztunk, beszélünk az Éjszaki-sark felfedezéséről, a kutyák mint vezettek nyomra! Fehér István a szóvivő, utána mosolyog a többi. Egy kedélyes társaságban, üres időben előkerül sok mindenféle beszéd. De aki rossz élelet gyártott vagy elkopottat mondott, küldtük a másik kupéba. Hogy is ne lett volna jókedvű a társaságunk, mikor az idő kiderült teljesen,

dugványt, amennyit a község akar. Azonfelül mindenhol megmunkálására holdanként 100 korona segítséget is ad a földmivelésügyi miniszter. Azért adja ezt, hogy termeltetvén a faluban valamely eddig értéktelen sovány földön a nemes fűzveszőt, a nép ráadhassa magát a fűzfavessző fonására, szőlő- és gyümölcszárító, nemkülönben baromfiszárító kosarak készítésére, amelyekből elég furcsa, hogy Galiciából millió darabokra valót hozunk minden esztendőben Magyarországra. Pedig készíthetné ezt a nép itt is, csak akarat kell hozzá.

De hogyan fogjuk meg a dolgot? Igen egyszerűen. Aki ezt a magyar néphez való igaz hajlandósággal írott sorokat elolvasta, írjon egy pár kérő szót a földmivelésügyi miniszterium *háziipari megbizottjának Budapestre* és ebben kérje meg a megbizott urat, hogy tanítómestert, háziipari előmunkást küldjön ki. Minél többen kívánják egy faluban a tanítómestert, annál bizonyosabban ingyen megkapják. Akkor aztán a télen is lesz a népnek keresete és ha szorgalom, igyekezet társul a jószándékkal, rövid időn belül megalakulhat az értékesítő és termelő háziipari szövetkezet, mely ötven vidéki falun és városban egyszerre véget vetett a munkások téli inségének.

Meleg indulattal ajánljuk soraink komoly megszívlelését a nép minden barátjának figyelmébe!

A szegényügy.

Vajmi gyakran összetévesztik a szegényügyet a jótékonyság gyakor-

lásával és azt hiszik, hogy az előbbi szolgálták, amikor megfontolatlanul az utóbbit gyakorolják. A bibliának azt a parancsát: „Adj ételt az éhezőknek és ruházd a mezitlent!” szem előtt tartva, ennek tökéletesen megfelelni vélnek azzal, ha a szegénynek, vagy olyannak, aki annak vallja magát, a körülményekhez képest kisebb vagy nagyobb pénzbeli segítyt nyújtanak és azután rájuk bízzák, hogy miképpen tudnak ezzel a „segélyvel” igazi vagy csak látszólagos szorult helyzetükből kievic-kelődni. Csakhogy a szegényügy és jótékonyság két különböző fogalom, amely nem fedi, hanem ellenkezőleg, néha még ki is zárja egymást. Ugy viszonylanak egymáshoz, mint az ész és a kedély. A helyesen alkalmazott szegényügynek mindig a gyakorlati felebaráti szeretet elvén kell ugyan alapulni, — mint különben az észnek műveit is a kedélynek kell befolyásolni — de a tervszerűtlen és céltalan jótékonyság nemcsak hogy elégtelen és nem kielégítő, hanem egyúttal igazságtalan is, mert önkényszerű, de sőt sokszor demoralizáló s így inkább bajt, mint áldást okozó.

Hogy a könyörületes alamiznaosztogatás alakjában gyakorolt bibliai jótékonyság az emberiség nőnemű tagjai sorában nagyszámú követőkre talál, mint a férfiaknál, az, bár erre nézve statisztikai feljegyzésekkel nem bírunk, a nőnek fejlettebb kedélyvilága mellett természetes. Az utcákon kuporodó nyomoruságos alakoknál legalább sokkal több nőt lát az ember megállani, zsebbe nyulni s aprópénzt az illetőnek odaadni, anélkül, hogy előbb meggyőződést szerezzenek arról, vajjon igazi és valódi-e az a nyomor vagy tetetett, attól a magasztos tudattól vezéreltetve csak, hogy jó tettet végeztek. Ha pedig a szigorú férj a kellemetlenkedő csavargót ajtaja elől elkergeti, „szíve jóságában” bizonyára az asszony az, aki dugva egy kis pénzt vagy ételt ad neki.

A szegényügy feladata, hogy a rokkantakat vagy az életküzdelemre képtelenné váltakat a munkakerülőktől elkülönítse és megkülönböztesse, az előbbieket végleg vagy ideiglenesen elhelyezze, az élet legszigorubb nyomorától megóvja, az utóbbiakat ellenben a helyes ultra visszaterelje vagy ha ez már nem lehetséges, féken tartsa és az emberi társadalmat, mely renyhéket vagy elősdiéket magában nem tűr, tőlük megszabadítsa.

A szegényügy feladata tehát szociális a szó legszorosabb értelmében. Aki ennek az ügynek szenteli magát, annak nemcsak a könyörületeség érzetével kell birnia, hanem éles felfogással, tántoríthatatlan meggyőződéssel és erélyes cselekvési képességgel a kivitelben is. Éppen ezt az utóbbit akadályozza meg nagyon sokszor a könyörületeség érzete. Mert nagy a kísértés arra, hogy könyörületből többet is adjunk, mint amennyi a nyomor megszüntetésére feltétlenül szükséges — pedig ennek a gyönyörű, mert tisztán emberi érzésnek engedni még sem szabad, mert a feltétlenül szükséges tulhajtása a segélyre szoruló az idegen segítséghez hozzászoktatja és az önszegély ösztönét kisebbiti benne.

A szegényügynek ez olyannyira szükséges önkorlátozása és elhatárolása azonban sok esetben bizonyos keményszívűségre vezet, főleg ott, hol a teljes munkaképtelenség az illetőnek önhibája nélkül állott elő és ahol a legszükségesebbnek megadása, a fáklyavilághoz hasonlítva, nem a nyomor éjjelének a megvilágítására, hanem a borzasztó sötétség feltárására vezet. Az ily esetekben, melyeket csak az individualizáló szegényügy állapíthat meg teljes biztonsággal, az emberi könyörületeségnek kell teljes mértékben előtérbe lépnie, a szeretet művének kell legszebb és legáldásosabb virágait fakasztania.

kelleténél több is volt már a napfény. Egyet felejtettek el mégis derék vándorművészeink. Arcuk megnyalását és széthuzódását kellett volna megörökíteniök, melyet a reggeli eső és a délutáni derű változtatott rajta. Aki őket reggel látta, most nem ismerne rájuk. Az esőt váró gazdánál ez az arc metamorphosis megfordított rendben jelentkezik.

Virágos keblű hegyek helyett láttunk az ut mindkét felén gyümölcsös völgyeket felváltva. Mérföldekre terjedő szőlőket és szilvásokat. A szilvafák már meg voltak könnyítve terhüktől, már csak itt-ott láttunk döcögni egy kocsit, melyen két hordó volt tele kéklő szilvával. Az egyik hordóban szilva közé volt szurva egy tarkaszínű paraszt-esernyő. Talán ebből lesz majd a legjobb szilvórium. Fruskák vihogtak a terhes koci körül, fotografusaink úgy elmélyedtek a nézésükbe, hogy elfelejtették őket lekapni.

Csak akkor kaptak a gép után, mikor ezek már távlatban két kezüket orruknál egymás elé téve, ujjakkal billegtettek a szabad levegőben. Mondtam nekik, látszik, hogy csak műkedvelők. Az arab közmondás is teljesült, hogy az elmulasztott jó alkalom soha sem tér vissza. Ugy is volt. A ráncos képüket

pedig nem volt kedvük levenni. Az aszalt szilvának nem volt még itt az ideje, kellette.

Egy rengeteg nagy szőlőtáblához érünk, pirosodott a ruzsica, ez a jó szőlőfaj, melyből az a jó bor kerül erjesztéssel, melyet korcsmárosaink sem tudnák úgy elrontani, hogy ne pirkadjon az arcunk, mikor a ruzsicitól vidulunk.

Ürgék az ut mentén nagy számmal, gömbölyűre hizott testű, lomha mozgású öreg és fiatal, fűrgé, mint az ürge. Nagyon szelidek, pár lépésre bevárnak; akár az amerikai városi nagy parkokban a mokusok eledel nyújtáskor. Itt is vannak mogyoró bokrok az ut szélén, de gyümölcsét a gyerekek lelegelésztek, míg a se fű se fát megahagyták. Az ürgék futkároznak, meg-megállnak, a két hátulsó lábukra állva, az első lábukkal fonnak, mint a köznép mondja. Ugy látszik, hogy a gyerekek itt nem öntik ki az ürgéket, ennél fogva teljes szabadságukat élvezik.

— Szereti-e az ürgepecsenyét? — kérdeztem a tamburást, tiszteletbeli kocsisomat, mire ez nagy indignálódva mondta, hogy azt csak a taliánok teszik, hogy a vakunicát megesszik. Mondtam neki, hogy Páris ostromlásakor a benszorult franciák a patkányt is

megették, de sem Párisról, sem a franciákról nem volt neki semmi tudomása, mert olyan kételkedőleg nézett, mint akit fel akarnak ültetni.

Elhiszem, hogy a Tempe völgye, melyet az Olimp és Ossa hegy alkot Thesszáliában, egykor nagyon szép volt, amint azt babér-, platan- és tölgyfáival, üde vizű forrásaival a költők megénekelték s az irók leirták és mindent kiszínezni szoktak. Egy kis részébe messzelátóval magam is belenéztem a hajóról, mikor az Olimpos táján jártam, de hogy ezek a szerémi völgyek termékenyebbek, több aranyat hoznak, mint amaz, az már bizonyos. A fák levele mind haragos zöld, csupa élet, üdeség, volt is ebben az évben sok nedvesség. Utmentén vastag törzsű eperfák, hirmondó maradékok a sorból. Az agyag hegyeken legelésző bokrok is sötétzöldek. Kéklík erre-felé a kökény, sok, sok, nagyszemű, de kökényszemű menyecske, amilyenre a fotografusok vágytak, egy sincs. A kökényből az alföldi pásztorgyerekek vigan lakmározni, de az itteni, gondolja, hogy mégis csak jobb a szilva. Talán ha elfogy ez, ha a szőlő is le lesz szüretelve, ráfanyalodik a kökényre is, akkor majd jobb is lesz, mert megcsipte

Mikszáth Kálmán jubileuma.

(Felhívás Mikszáth Kálmán tisztelőihez.)

Elkövetkezett végre annak is az ideje, hogy azért a sok gyönyörűségért, amit Mikszáth derűs költészete szerzett a magyar nemzetnek, mi is lerójjuk hálánkat a költő iránt, ki immár negyven esztendeje forgatja kezében a varázstollat s vigasztal bánatunkban, lelkesít fásultságunkban, feltárja gyarlóságainkat s felmagasztalja erényeinket.

Hogy a jubileum a nemzethez és a költőhöz egyaránt méltó legyen, közéletünk kitünőségei kezét fogva irodalmunk jeleseivel buzgólkodnak rajta. Nagy jubileumi bizottságot alkottak, melynek elnöke gr. Apponyi Albert. A diszelnökök sorában ott látjuk a többi közt gr. Andrássy Gyulát, gr. Tisza Istvánt, gr. Desseffy Aurélt, Kossuth Ferencet, Széll Kálmánt, Wekerle Sándort, Darányi Ignacot, Wlassich Gyulát, br. Eötvös Lorántot, Berzeviczy Albertet. A harminctagu végrehajtó bizottság élén Beöthy Zsolt áll hat társelnökkel. A nagybizottság vagy 600, a hölgybizottság pedig vagy 125 tagot számlál.

A nemzet hálájának legméltóbb kifejezése lesz Mikszáth Kálmán műveinek jubileumi diszkiadása.

Ennek lehetővé tétele végett lelkes felhívásban fordul a jubileumi bizottság Mikszáth Kálmán tisztelőihez és kimerítő tájékoztatást nyújt a diszkiadás programjáról. A felhívás így szól:

Mikszáth Kálmán ezidén tölti be írói munkásságának negyvenedik esztendejét.

Irodalmunknak ez az örömmünnepe közéletünknek hányatott napjaiban virradt reánk, mikor sokszoros buzgósággal kell ápolnunk a hitet nemzetünk szellemi erejében. Ennek a szellemi erőnek egyik legkiválóbb példája és legfényesebb képviselője Mikszáth. Költészetének szeretete, megbecsülése, elismerése tegyen bizonyosságot róla, hogy a magunkénak is érezzük azt az erőt, amely e gazdag pálya sugallója, hogy mi is részesei vagyunk.

A mi nemzetünk lelkében, képzeletében és érzésében meleg és derűs, igazszavú és szeretetreméltó, hűséges és biztató: ott ragyog költészetében. Tréfálva itél, évődve vigasztal, borongva gyönyörködött,

a dér. Akkor rá kerül a sor a csipkés vad-
rózsa sárga-piros bogóira is.

Az éneklő madarak közül csak a pacsirtát
láttuk, mely az utmentén szokott tartózkodni,
tudja miért. A seregélyek bizonyára a szőlőben
dézsmáltak most. Néhány örökéhes ragadozó
madár a levegőben kóválygott, lecsapott.

Itt-ott marhacsorda, de annál több a
marhacsapás, lejtőn, amint ereszkednek le a
gémes, kávas, vályus kuthoz. Utvájásuk kis
távlatból, mintha vizmosás volna. Mäskor
ezekhez hasonló, de sokkal mélyebb esővíz
vájások. Az ember lovastól nem látszanék ki
belőlük. Nyári lakok, szőlőházak váltakoznak,
egy-egy torony bádorfödele is csillan meg a
napfényben. Szép ut, változatos képek, a
hosszu völgyön át nézve, több helyen a Duna
tükre is megcsillan. Azontul partszéli erdőség.
Igaz, hogy a Bácska és az erdőség az irtás
mai korában nem kapcsolatos fogalmak, de
hát ezek az erdők, melyekről szó van, afféle
vizhez szorult erdőségek, melyeket az ura-
dalmak őriznek meg. Néhány bácskai falu is
látszik még tovább, mélyen alattunk.

(Folyt. köv.)

mesélve jövendöl. E költészetnél mi sem
tárja föl gazdagabban és elevenebben korunk
magyar lelkét; mi sem erősi jobban ide-
haza önmagunkban való méltó bizalmunkat;
mi sem terjeszti messzebb idegenbe jogunkat
a megbecsültetésre.

Köszönjük meg neki; köszönje meg
egész nemzetünk. Amint teljes életében
azon dolgozott, hogy ez a föld a mi nem-
zetünké maradjon: fejezzük ki iránta
hálánkat azzal, hogy ennek a földnek azt
a kicsiny darabját, melyet az ő eleinek,
apáinak verejtéke öntözött, ajándékozunk
vissza neki.

Még pedig akként, hogy az ajándékozó
is megajándékozottnak érezze magát. Leg-
java munkáinak harminc kötetét (20
kötésben), a költő saját szerkesztésében,
rendezzük sajtó alá: egész regényköltésze-
tünknek egyik legkiválóbb és legbecselesebb
gyűjteményét. Árát sokkal kisebbre szabtuk
a régi kiadásokénál, mindössze 80 koronára
(20 diszes kötésben 120 korona). Az elő-
fizetések feléből fedezzük a kiállítás köl-
tségeit, másik fele pedig a nagy írónak
szánt nemzeti ajándékra jut. Kétezeröttszáz
előfizető biztosíthatja a nemzethez és a
költőhöz egyaránt méltó terv megvalósítását.

A magyar műveltséghez és a magyar
közérzéshez, a magyar észhez és a magyar
szívhez fordulunk. Akiben ereje él, lángja
ég: egyesek, intézetek, testületek, ható-
ságok támogassanak bennünket. Ékesítsünk
fel minden magyar könyvtárt, minden
magyar könyvtárnak ezzel a diszével:
Mikszáth Kálmán munkáinak jubilaris ki-
adásával.

Nemesak a legméltóbb koszorút fonjuk
igy, hanem a nemzetnek legbiztosabban
termő magot hintünk.

Budapest, 1909. szeptember havában.

A Mikszáth-jubileum bizottsága.

A diszkiadás nyolcadrét alakban, finom
famentes papíron, külön e célra öntött szép-
vonalu, kellemesen olvasható nagy betűkkel
készül. E mellett az elrendezés és beosztás
oly gazdaságos, hogy a jubileumi kiadás
mintegy 400 iven — 20 kötetbe arányosan
elosztva — magában fogja foglalni az ez idő
szerint forgalomban lévő 35 kötet tartalmát.

Maga az ünnepelt szerző revideálja és
rendezi sajtó alá ezt az ünnepi kiadást, melyet
végleges kiadásnak kíván tekinteni. Ezért
belevonja minden maradandó irodalmi értékű
művét és kihagyja belőle ama kisebbszerű
alkalmi dolgozatait, melyeknek maradandó
irodalmi értéket nem tulajdonít.

A jubileumi diszkiadás két 10 kötetes
sorozatban egy éven belül jelenik meg. A 20
kötet előfizetési ára füzve 80 korona, diszes
angol vászonkötésben 120 korona. — Az
előfizetési összeg fele az előállítási költségeket
fedez, a fele pedig hozzájárulásul szolgál a
jubilaris szerzőnek szánt nemzeti ajándékhoz.

Az előfizetési összeg fizethető: vagy
egyszerre, vagy három részletben. Akik a
teljes előfizetési összeget (tehát füzött pél-
dányra 80 koronát, diszkötésű példányra 120
koronát) egyszerre óhajtják befizetni, azok az
A-val, akik pedig három részletben óhajtják
a fizetést teljesíteni, a B-vel jelzett aláírási
ívet sziveskedjenek aláírni. Az utóbbi esetben
az aláírással egyidejűleg 40 koronát kérünk
beküldeni, miglen a hátralévő 40 kor. füzött
példányért, vagy 80 kor. diszkötésű példányért
a két sorozat megküldésekor két részletben
20, illetve 40 koronával utánvétellel fog be-
szedetni.

Minden példányt a szerzőnek művészi
rajz után készült és sajátkezűleg aláírt arképe
fogja díszíteni. Az utolsó kötet az előfizetők
teljes névsorát fogja tartalmazni. A beérkező
előfizetéseket hirlapilag fogjuk nyugtázni.

Bizunk benne, hogy a lelkes nagy magyar

közönség igaz jelentőségük szerint méltányolja
törekvéseinket s hogy tömeges előfizetése
révén lehetővé teszi egyfelől, hogy Mikszáth
Kálmánnak hozzá és a nemzethez méltó
nemzeti ajándék jusson, másfelől, hogy a
magyar szellem dicsőségére megalkossuk a
jubilaris Mikszáth-kiadást. Csakis ebből a
bizodalomból merítettünk bátorságot arra,
hogy e szép kiadást ily olcsó, kb. félannyi
áron bocsássuk közre, mint amibe az eddig
forgalomban volt gyűjteményes Mikszáth-
kiadás került.

Az előfizetési pénzeket a Belvárosi
Takarékpénztár Részvénytársaság (Budapest,
IV., Kigyó-tér 1.) kezeli, amelynek címére
tehát az előfizetési pénzek ezen minőségük
határozott megjelölése mellett beküldendők,
avagy pedig a mellékelt csekklap felhasználása
mellett befizetendők, mely esetben minden
közelebbi megjelölés felesleges.

Előfizetési felhívás

a

„BÁCSKA“

XXXII. évfolyamára.

Előfizetési feltételek:

**Helyben házhoz hordva, vagy
vidékre postán küldve:**

Egész évre	12 korona.
Fél évre	6 korona.
Negyedévre	3 korona.

Néptanítók számára:

Egész évre	8 korona.
Fél évre	4 korona.
Negyedévre	2 korona.

Előfizetési pénzek **Bittermann
Nándor és fia** könyv- és könyom-
dájába küldendők.

H I R E K .**A levegő hőse.**Irta: **Julius.**

Amióta egyik fővárosi napilap kötelékébe
tartozom s mint hozzáértő, én bírálom el a
beküldött technikai cikkeket, rengeteg kelle-
metlenségeket okoztak nekem az ugynevezett
föltalálók. Hiába minden kifogás, hogy most
nem érek rá, jöjjenek máskor, el nem moz-
dulnak az ember nyakáról addig, amíg végig
nem hallgatjuk őket s át nem vizsgáljuk pri-
mitív rajzaikat.

A legtöbb baj természetesen azokkal a
fantasztákkal van, akik a repülőgépet találták
ki. Valamennyi tud repülni a — papíroson,
jobban, mint akár Blériot. Legalább száz
magyarnak mondtam szemébe az igazságot,
de nem hitte el. Akadt köztük olyan erő-
szakos föltaláló is, aki végre elérte célját,
mert — repült, a szerkesztőségi szolgálk jó-
voltából.

Az idén nyár elején végre annyira ül-
döztek a feltalálók, hogy szabadságot kértem
s hogy a sok bolondos terv helyett igazi re-
pülőgépekben gyönyörködhessen, elutaztam
hosszabb tanulmányuttra Franciaországba.

Két hetet azzal töltöttem, hogy a külön-
féle rendszerű aeroplánokat tanulmányoztam.
Valamennyit láttam fölszállani. Csodálattal
töltött el a sok repülőgép, mint a technikai
tudás legmodernebb produktuma. A szeretetremé-
ltó, barátságos aviatikusok készségesen
szolgáltak magyarázattal, sőt *Farman* egy
izben föl vitt magával. Bárcsak téllenségre
készített uias voltam, mégis a levegő urának
éreztem magam. Az első percekben érzett
szorongást föl váltotta a biztosság tudata. És
valami kimondhatatlan gyönyörűség fogott el.
Olyanféle, amit álmában szokott érezni az

ember, amikor megnyergelve a felhőt, végigszánt az ember az égen.

Éppen abban az időben, amikor Franciaországban időztem, nagy volt a vetélkedés, ki nyeri el a pálmát a La-Manche csatornán való átrepüléssel. Calais közelében több aviatikus gyakorlatozott. *Latham*, *Lambert* gróf és *Blériot*. Napok, órák kérdése volt, melyik indul el előbb veszedelmes útjára.

Odautaztam. Éppen jókor. Egy sereg külföldi kollegával fuvattuk magunkat a sargatei fokon a dühöngő széllel. Kitarítottunk. Sohasem felejttem el azt a nagyszerű pillanatot, amikor végre elsőnek *Latham* merészen nekivágott a tengernek. Mint valami óriás madár, amely kiterjesztett szárnyával szeli a levegővet, röpködött. Izgatott percek multak el. Sikert-e, nem e? Mintha csak testvérünk indult volna csatába, szívszorongva lestük Doverből a dróttalan távirón a hirt, odaérkezett-e *Latham*? Végre megjött a balsikerről szóló jelentés: *Latham* a tengerbe zuhant, de őt magát megmentették.

Latham legveszedelmesebb vetélytársa, *Blériot* élénken sajnálta bajtársa kudarcát, ami arra vall, hogy nem olyan hőse a tudomány, mint például *Peary*, aki egy kanál vízben megfojtaná *Cookot*.

Jelen voltam, amikor *Blériot* megkezdte korszakot alkotó útját a La-Manche-csatornán át. Szinte bizonyos voltam sikeréről, amikor láttam, hogy ez a vasidegzetű ember milyen méltóságosan szállt föl, akár a kiröppített nyíl, oly egyenesen röpködött a szemben levő part felé. Amikor azután megkaptuk a távirati hirt, leírhatatlan lelkesedés vett erőt a jelenvolt internacionális érdeklődő tömegben. Ha abban a pillanatban ott termett volna köztünk *Blériot*, nem hiszem, hogy meg ne lincseltek volna csupa szeretetből csókkal és öleléssel.

Blériot lett ettől kezdve a levegő igazi hőse és hogy nem a szerencsés véletlen folytán jutott az aviatikusok élére, bizonyítja további sikere. Az augusztus végén tartott rheimi repülőversenyre is elkísértem *Blériot*.

Mielőtt azonban beszámolnék rheimi sikeréről, elmondok egy epizódot, ami akkor játszódott le, amikor *Blériot* a londoni lelkes fogadás után visszatért Párisba. Amikor a miniszteri üdvözlésen és vagy ezer baráti kézfogáson túl esett, egy elegáns kis ember fogta karon. Mellettük álltam és hallottam párbeszédüket.

— Charles Müller vagyok és gratulálok.

— Louis Blériot. Mi tetszik?

— Itt meglehetősen meg kell igérnie, hogy az ősszel eljön Budapestre a monoplánjával.

Blériot jót nevetett az ajánlaton és jókedvében megígérte Müllernek, az ügyes impreszáriónak, hogy fölszáll Budapesten.

Ezt a hevenyében tett ígéretét be is váltja, mert október 17-én Budapesten fölszáll.

Rheimsban is *Blériot* volt a nap hőse. Több versenyen az első díjakon osztózkodott *Curtiss*-szal, *Latham*-mal, a szerencsétlen véget ért *Lefebvre*-vel, *Farmann*-al, *Paulhan*-al. Minden nap ott láthatta a száz-ezernyi közönség a levegőben, amint a feje fölött szédítő sebességgel röpködött. Az utolsó napon egy kis baleset érte, ami nagyon megrendítette a közönséget. Nem a motorjának esett hibája, hanem szinte önfeláldozásnak tulajdonítható a balesete. Ugyanis *Rougier* olyan ügyetlenül kormányozta a repülőgépet, hogy egyenesen nekivette *Blériot* monoplánjának. Egy pillanat és megtörténik az első összeütközés a levegőben, de *Blériot*, sem-hogy egy bajtársát elgázolja, hirtelen megszüntette a motor járását és szinte merőlegesen esapódott le a földre. Ezzel a bravurjával ugyan a maga életét tette kockára, de megmentette társát. *Blériot* repülőgépe összezúzódott és ő maga is megsebesült. Az a viharos ováció, amelyben részesült, gyógyító ir volt a sebére.

Rheimsból hazatértem. Elutazásom előtt *Blériot* biztosított róla, hogy szívesen jön Budapestre.

— Vasuton jön, vagy a repülőgépen? — kérdeztem tőle.

— Egyelőre még a gyorsvonatot használom, de hiszem, nincs messze az az idő, amikor Párisból Budapestre már a levegőben tesszük meg az utat. Au revoir!

Uj pénzügyi tanácsos. A király *Stvrteczky* Ferenc nyugalmazott zombori pénzügyi számtanácsosnak sok évi hű és buzgó szolgálata elismerésül a pénzügyi tanácsosi címet díjmentesen adományozta.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter *Vighert* József kulai járásbírói díjnyelvet a kulai járásbíróshoz végrehajtóvá nevezte ki.

Athelyezés. Fernbach Károly főispán dr. *Brestyánszky* Miklós szolgabíró Zomborból a topolyai, *Mility* Szvetozár tb. szolgabíró pedig *Topolyáról* az ujvidéki szolgabíróshoz a közszolgálat érdekében áthelyezte.

Athelyezés. A pénzügyminiszter *Varjas* Sándor esztergomi pénzügyi számellenőrt Zomborba áthelyezte.

Helyettesítés. Fernbach Károly főispán Zombor városánál ideiglenesen megüresedett irodatiszti állásra *Pocskey* Dezső ny. m. kir. honvédfőhadnagyot helyettesítette.

Végelezés. *Dudás* Lajos volt zentai polgármester nem nyugodott bele a miniszteri határozatba és nyugdíjaztatása ellen a közig. bírósághoz folyamodott. Onnan a napokban azt az értesítést kapta, hogy a nyugdíjaztatása iránt hozott miniszteri döntés ellen nincs felfolyamodás.

A kath. legényegylet új elnöke. A kalocsai érseki hatóság *Buday* Gerót egészségi okok miatt felmentette a zombori kath. legényegylet elnöksége alól s helyébe *Kleiner* Nándor zombori hitoktatót nevezte ki.

Uj tanítók. A kalocsai érseki hatóság *Liegler* Jakab és *Csilit* Lajos tanítókat a szondi, *Dumencsics* Lőrinc tanítót pedig a vajszkai községi elemi iskolákhoz tanítókká nevezte ki.

Keresztszentelés. A zombori ugynevezett gradinai-szállásokon keresztszentelési ünnepély volt vasárnap délután. A Sziváci-ut mentén a róm. kath. hitközség egy díszes új kőkeresztet állíttatott fel, melyet *Fejér* Gyula apátplébános szentelt fel lélekemelő egyházi szertartás keretében. Az ünnepélyen *Agat* Boldizsár káplán bunyevác nyelven tartalmas beszédet intézett a nagy számban megjelent hívekhez. Este *Parcs* *Czigits* Lázár szállásán barátságos lakoma volt.

Maximovitsné zongoraestélye. Városunk zeneértő közönsége körében élénk érdeklődés nyilvánul a szombati zongoraestély iránt, melyen először szerepel városunkból történt eltávozás óta *Maximovitsné*, kinek technikája és művészete a fővárosi zenevilágban a legnagyobb elismerést vívta ki. A zongoraestély rendezéséért igazán hálára van kötelezve városunk közönsége a zombori *troubadour*oknak, kiknek ez irányban első sikerétől függ a téli szezon klasszikus dal- és zeneestélyeinek rendezése. Hiszük, hogy városunk közönsége az első alkalommal élénk bizonyosságot fog szolgáltatni arra, hogy van érzelme s fogékonyasága a zeneművészet iránt. A zongoraestélyre szóló belépőjegyek előre válthatók a *Schön* cégnél. A hangverseny után a zombori *troubadour*ok táncestélyt rendeznek, melyre külön meghívókat az egyesület nem bocsát ki.

Változások a vasuti menetrendben. A m. kir. államvasutak vonalain október 1-én a téli menetrend lép életbe. Az új menetrendben vármegyénket érdeklőleg a következő változás van: *A szeged-rókus-szabadkai vonalon* a Szeged-Rókusról délután 3 óra 12 perckor induló, valamint a Szeged-Rókusra este 10 óra 01 perckor érkező vegyesvonat megszüntetettik. — *A baja-ujvidéki vonalon* a Zomborból jelenleg éjjel 3 óra 10 perckor Ujvidékre induló személyvonat korábban, azaz már éjjel 2 óra 30 perckor indítatik és Ujvidékre reggel 6 óra 12 perckor érkezik. Zomborból Baja felé a délutáni vegyesvonat már délután 12 óra 30 perckor indul.

A kormány lemondása és a koalíció felbomlása. Mult kedden az országgyűlés mindkét háza ülést tartott s a kormány mind a képviselőházban, mind a főrendiházban bejelentette lemondását. Különösen nagy volt az érdeklődés a képviselőház ülése iránt: a karzatok zsufolva voltak s lenn a padokban mintegy háromszáz képviselő szorongott. Az elnöki jelentések során kegyeletes érzelssel hallgatták a nagy fejedelem iródeájának, *Thaly* Kálmánnak elbucsztatását és csipős megjegyzésekkel kísérték *Günther* Antal igazságügyminiszter lemondásának és *Simkó* József volt képviselő állami tanárrá kineveztetésének bejelentését.

Nagy érdeklődéssel néztek a bankbizottság jelentése elé is, de a heves jelenetekre vágyódókat *Holló* Lajos hárommondatos beszéde, mellyel a jelentés kinyomatását, kiosztását és annak idején napirendre tűzését javasolta, alaposan lehűtötte. Végre a kormány lemondásának bejelentésére került a sor. *Wekerle* Sándor miniszterelnök nagy csendben emelkedett fel. Rövid beszédeben először a július 10-iki ülésben tett bejelentésére, hogy csakis a képviselőház őszi üléseinek megkezdéséig vállalkozik a kormányzati ügyek továbbvitelére. Mivel ez az időpont a képviselőház első ülésével elérkezett, a kormány benyújtotta lemondását.

Tudomására adta még a háznak, hogy mivel azon pártoknak együttes működése, melyre ők támaszkodtak, megszűnt, azt ajánlotta a felségnek, hogy a képviselőház többségét alkotó párt vezérével, *Kossuth* Ferencsel lépjen érintkezésbe. A lemondáshoz a függetlenségi párt részéről *Holló* Lajos szolt nagy mérséklettel és tapintattal, ami általános tetszéssel találkozott. A balpárti és nemzetiségi szónokok támadásai azonban még egyszer megszólaltatta a volt kormányelnököt, hogy megvédelmezze magát is és a kormányt is. Az alkotmány- és a néppárt zajosan tapsolt és éljenzett e védelemre, a függetlenségi párt pedig hideg és mozdulatlan maradt. Ez a kormány és a koalíció utolsó órájának krónikája.

Bácskai multság. Zombor város aranyifjúsága 1909. évi október hó 2-án este, vagyis az ügetőverseny előestéjén az Elefántszálló nagytermében táncmultságot rendez. A multság, amely iránt a vidéki hölgyek és urak is nagy érdeklődést tanúsítanak, igen kedélyesnek ígérkezik. A multságot özv. *Maximovits* Szilárdné urnő hangversenye előzi meg. — A multságra, valamint a hangversenyre külön meghívók nem adatnak ki.

Uj tanítási rend. A helybeli gör. kel. szerb iskolaszék folyó hó 28-án tartott ülésében elhatározta, hogy október hó 4-étől kezdve összes iskoláiba bevezeti az egyhuzamban való délelőtti tanítást — egyelőre csak kísérletképen. A szakemberek kivétel nélkül sürgetik a délelőtti tanítást, mely egészségi szempontból kívánatos, de a tanítás eredményét is jobban biztosítja, azon egyszerű oknál fogva, mert a gyermekek délutáni időben képtelenek a tanulásra. Az evangélikus iskolában már a mult év folyamán alkalmazták a délelőtti tanítást, mely várakozáson felül bevált. Nemkülönben az ujonnan alakult református iskolában is csak délelőtti tanítanak. Kívánatos volna, hogy az üdvös, egyfolytában való tanítást a róm. kath. iskolákba is behoznák.

Meghalt az utolsó kuruc. Thaly Kálmán, a kiváló történettudós, a Rákóczi-kultusz utolsó tárogatója, az erős lelkű politikus és mélyen érző hazafi, vasárnap éjjel hirtelen meghalt. Távollátó a hétköznapi politikai lármától, amely profanizálja minden történelmi emlékművet, szinte titokban surrant ki a mai hazafiak vásárcsarnokából, ahol demagóg és politikai alkuszok zsvajva tölti be a levegőt. Thaly Kálmán, Rákóczi fejedelem kései híve, akinek a lelke tele volt gyönyörű ábrándok esillogásával, egy percig sem vett részt abban a politikai zenében, amely most tombol a legerősebben. Klasszikus feje, hatalmas alakja mindig látható volt, ha a nemzet élete a történelem magasságába lendült. Ilyenkor lázasan, kuruc hévvel harcolt, it, beszélt, küzdött, dolgozott. De elcsöndesedett és elvonult mindannyiszor, valahányszor a nemzeti élet hullámai lezuhadtak a történelmi jelentőség magaslatairól és valahányszor a közélet iszapos medréből kiütköztek a hősök helyén járó politikai ázalagok. Ilyenkor Thaly Kálmán szomorúan elbujdosott a nyilvánosság elől és elmerült a régi dicsőség emlékezetébe, klasszikus ábrándok színes világába, ahol költői fantáziája valódi kurucok társaságát kereste és a nagyságos fejedelem szellemének hódolatára sietett. Most véget ért az alma és földi utjáról átszárnnyalt lelke abba a magasságba, ahol Rákóczi lelke öleli az örökkevalóságba leg-hivebb lantosát, utolsó tárogatóját.

Lódijazás. A Bács-Bodrog vármegyei Gazdasági Egyesület folyó hó 10-én Bácsban lódijazást rendez.

Kamarai ülés. A szegedi kereskedelmi és iparkamara folyó évi szeptember hó 28-án tartotta teljes ülését Szarvady Lajos elnök elnöklése alatt. Szarvady Lajos az elnöki jelentések során részvétellel emlékezett meg Gräber Mihály zombori kultag elhalalozásáról, akinek elvesztése fölötti fájdalomát a kamara jegyzőkönyvbe foglalta és a megüresedett tagságra Hajósevit András zombori póttagot hívta be. Beszámolt ezután az elnök több felterjesztésre érkezett miniszteri válaszlól, államsegélyezésekről, miniszteri leiratokról stb. Ezek között ismertette a nemzetközileg bejegyzett védjegyek nyilvántartásáról, a vasárnapi munkaszünetre vonatkozó rendelkezések kiegészítéséről, a vámkezelés közvetítése körül tapasztalt visszaélések korlátozásáról, a moholi postahivatal elleni panaszok szanálásáról szóló leiratokat és azt az értesítést, hogy a Szabadkán is telephellyel bíró Hauser Lipót lókereskedő, budapesti és bécsi cégtől az udvari szállítói cím megvonatott.

Blériot budapesti fölszállása. Megállapítható, hogy még nem volt olyan szenzációs esemény, mely iránt a nagy közönség körében oly lázas érdeklődés mutatkozott, mint Blériotnak budapesti fölszállása. Nálunk a kaszinóban, kávéházakban sűrűn esik arról kérdés — fölmege-e Blériot-ot megnézni? S igen sok az, aki Budapestre utazik október 17-én. A felszállás ideje is igen jól van megállapítva. Már a délutáni esetleg az esteli vonattal haza lehet utazni. Az érdeklődés nagysága arra bír, hogy fölkérésre lapunk kiadóhivatala a jegyek előre való biztosítása érdekében a rendezőségnek bejelenti, kik akarnak városunk és vidékünk fölülutazni? Kérjük tehát nekünk megírni, milyen jegyekre van szükség? A legolcsóbb tribünjegy öt korona, de külön ülőhelyek 20 és 10 koronáért is kaphatók. Lehet azonban a jegyek biztosítása érdekében akár egy levelezőlapon is a József kir. herceg Szanatorium Egyesületnek (Budapest, VII., Akáca-utca 30. szám) írni, a honnét a megrendelt jegyeket utánvétellel küldik meg az esetben, ha a jegyek árát előre utalványon be nem küldötték. Félreértések kikerülése végett az utalványra a kért jegyek minősége följegyzendő.

A szabadkai tifusz. A tifusz még egyre szedi áldozatait. Kedden is és szerdán is két haláleset volt. A kórház tele van. A főorvos javasolja a járványkórház megnyitását, tekintettel a nagyarányú tifusz megbetegedésre. A kórház egyik ápolója, Andrea nővér is megbetegedett tifuszban.

Téli színeszet. A szerződés nélküli színészek legutóbb Budapesten tartott gyűlésükön elhatározták, hogy két vidéki társulatot szerveznek, amelyek azokban a vidéki városokban tartanak színi előadásokat, ahol téli évad nincs. Az eddigi tervek szerint Zenta, Baja és Ujvidék volnának téli állomáshelyül kiszemelve.

A bíróság vasárnapi munkaszünete. Az országos bírói és ügyészi egyesület a folyó évi október hó 10-én tartandó kongresszus elé terjesztendő következő határozati javaslatot küldötte meg hozzájárulás végett a bírói karoknak: „Mondja ki az ország bírói és ügyészi egyesület közgyűlése, hogy a teljes vasárnapi munkaszünet behozatalát a bíróságoknál is óhajtja s ennek keresztülvitele végett az igazságügyminiszternél a szükséges lépéseket megteszi. Mondja ki az ország bírói és ügyészi egyesület közgyűlése, hogy a bíróságnál is a hivatalos órának egyfolytában való megállapítását óhajtja s ennek keresztülvitele végett az igazságügyminiszternél a szükséges lépéseket megteszi.” Kétségtelen, hogy az indítványhoz a zombori bírák is hozzájárulnak.

Szerencsétlenül járt fiu. Vasárnap délelőtt Tokai Lajos pacseri gépész házában kiemelték a nagykaput a sarkából, hogy egy megrakott szekér betérjen rajta. A nehéz kapuszárnyat a félfához támasztották. A gépész ötéves fia ott settenkedett a kapu környékén s abban a pillanatban került a kapuszárnyhoz, amikor a szél feldöntötte azt. A hatalmas kapuszárny rázuhant a kisfiúra és mindkét lábát eltörte. A vizsgálat megindult.

A váltóór boszúja. Csiszár János titeli vasuti málházó lakásának ablakán vasárnap éjjel belöttek. A lövés vadászfegyverből eredt és Csiszár kislányát sebesítette meg. A csendőrségnek sikerült a tettest Kovács Ferenc vasuti váltóór személyében elfogni, aki a vallatáskor beismerte tettét és kijelentette, hogy boszúból követte el azt.

Véres bucsu. Mult hó 25-én zajlott le Dávodon a bucsu. Éjjel egy óraker Balatinacz Márk és Fuczin Illés kiabálva, énekelve mentek végig a főútcán. Az ott portyázó csendőr felszólította a két cimborát, hogy menjenek csendesebben. Balatinacz erre így felelt a csendőrnek:

— Ma az ur nem parancsol nekünk. Ma mindent szabad, mert bucsu van.

Erre már a csendőr nem ért rá válaszolni, mert Balatinacz hozzáugrott, átkarolta a derekát, hogy elvegye tőle a löfegyverét. A csendőr löfegyverét nem használhatta, mert Balatinacz erősen fogta azt, hanem kardot rántott s támadója arcára vágott. A kard végighasította Balatinacz fejét a tetejétől az álláig. Volt még azonban annyi ereje, hogy hazarohant, de a küszöbön összerogyott. Ott találták meg a csendőrök, akik sebtét kimoszták, bekötötték, aztán letartóztatták a merész legényt, akinek a sérülése igen súlyos.

Indián legenda.

A primitív népfajok hagyományai mind azt árulják el, hogy már náluk mély gyökereket vert a lélek halhatatlanságának a hite.

Az alábbi érdekes indián legenda, ugy előadva amint egy törzsének tanaiban teljesen járatos északamerikai rézbőrű ember elmondta, pillanatnyi érdeklődésnél mindenestre többre érdemes.

Az indiánok általában nagy büszkeséggel szeretik elbeszélni őseiknek csodás tetteit és ezek a történetek olyan mélyen gyökereznek törzsüknek hagyományában, hogy a fizikai erőkre vetett hitről, sőt azoknak pozitív ismeretéről tesznek tanuságot. Az írott szók hiányossága sokat lerombol az elbeszélés varázsából, mely elbeszélés az indián képzelőtehetség szegénysége mellett, szükségképen rövid szokott lenni.

Rövid idővel ezelőtt élt az északi partokon, közel a mostani Skidegate községhez egy Huhó nevű lelkes indián halász. Egyik halászati kirándulásán magával vitte a feleségét

is, ki a monda szerint nagyon szép fiatal asszony volt. Az asszonynak több fítestvére és más vérszerinti rokona volt, kik mindnyájan nagyon szerették őt. Huhó, a mi fogalmaink ellenére, melyeket a rézbőrű férjekről magunknak alkotunk, nemcsak szerette a nejét, de határozottan bálványozta őt.

Egy hosszú augusztusi napon a tengerparton ütötték fel sátorukat. Huhó kénytelen-kelletlen magára hagyta a nejét s messzebb ment, hogy hálót kivesse. Míg távol volt, a fiatal asszony elkészítette egyszerű ebédjét s mert fáradt volt, lefeküdt a nagy bőr sajkába pihenni.

Mély álomba merült és mikor Huhó visszatért, nyomát sem lelta sehol. Beállt az éj és ő kimerülve a sikertelen keresésben, szintén elaludt. Másnap reggel hatalmas medvenyomokat vett észre a sajka körül. Mindjárt tudta, hogy imádott nejét nem látja többé. Kétségbeesésében felkereste az indián tanyát és elmondta, hogy mi történt. Tanácsot tartottak s ezen kimondták, hogy a fiatal nő meghalt. A törzs minden szokásos szer-tartásával meggyászolta őt.

Évszakok jöttek, évszakok multak, de Huhó abban az erős hitben, hogy kedves neje még vissza fog jönni, visszautasított minden vigasztalást. Nem akart más feleségről hallani sem. Felhagyott a halászzattal, télen-ségnek adta magát és került mindenkit úgy, hogy sokan azt hitték, hogy esztét vesztette.

A feleségének a testvérei aggódtak miatta és medvevadászatot rendeztek azon a vidéken, hol a szegény asszony eltűnt, hogy meggyőzzék Huhót róla, hogy neje tényleg meghalt. Mindenféle fegyverekkel felfegyverkezve s egész falka ebet magukhoz véve keltek utra a vadászok.

A vadászat hetekig tartott. Egy este egy nőstény medvére bukkantak két kis bocs társaságában. Pompás hajszát vártak. Az ebek üzőbe vették a vadakat s nagy izgatótsággal fogta el az egész társaságot. A medve és bocsai végre be voltak kerítve. A vadászok kört alkottak körülöttük s lövésre készültek. A medve ekkor két lábra állott és integetett az embereknek, mintha kegyelmet kérne tőlük. Ez oly hatást tett a jelenvoltagekra, hogy egy közülük azt a véleményét kockáztatta meg, hogy ennek az állatnak valamikor emberi lénynek kellett lenni.

Rögtön leintették az ebeket s intézkedtek, hogy ne nyugtalaníthassák s meg ne haraphassák a medvéket, melyek egész szelíden viselkedtek a vadászokkal szemben, akik haza vitték őket magukkal a tanyájokra.

A nőstény medve ott aztán megértette a történetét, melyből általános meggyőződésre kitűnt, hogy ő nem más, mint Huhónak az évek előtt titokzatos módon eltűnt felesége.

Előkerült a törzs kuruzslója és bűvös varázslója is, hogy sebtében hatalmas örömtűz rakását rendelje el. Csakhamar lánggal égett a máglya. Ez elébe állította a medvét és meghagyta a népnek, hogy hozzon ajándékokat Rain istennek és imádjá őt.

Az istenség meghallgatta őket és felelt nekik sűrű sziporkát szórva a tűz előtt álló medvére, melynek a szőre lassanként lehámlott, sima puha bőrt hagyva hátra, minő a nőké. A nő erre emberi alakot kezdett ölteni. Egy idő múlva beszélni kezdett s csodás dolgokat beszélt el vándorlásairól és élményeiről, mialatt medve lett.

Ünnepélyt rendeztek, melyen az egész törzs részt vett s lelkéből mulatott. Huhó magánkívül volt örömeben, hogy régóta siratott neje csakugyan visszakerült hozzá.

A nagy lakmározás és tánc közepette a két bocsról teljesen megfeledkeztek. Ezek pedig előbujtak rejtekhelyükről és a napon játszadoztak. Az ebek megszimatozták őket s mielőtt segítség érkezhett volna, darabokra tépték mind a kettőt.

Amint a nő holt magzatait meglátta, anyai szíve meghasadt s meghalt bánatában. A vigasztalást gyász váltotta fel s Huhó világgá bujdosott halálos fájdalommal a szívében.

Vármegyei közgyűlés.

Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottsága ez évi harmadik rendes évnegyedes közgyűlését Zomborban 1909. évi október hó 8-án és a szükséghez képest a következő napokon, mindenkor délelőtt 9 órakor a megyei székház nagytermében tartja meg a következő tárgysorozattal:

1. Alispáni jelentés a köztigyekek állapotáról.
2. Kereskedelemügyi miniszteri intézkedés kőbányák beszerzése vagy berlete tárgyában.
3. Szabolcs vármegye közönségének átirata az önálló magyar bank felállítása tárgyában.
4. Abauj vármegye közönségének átirata a kormányzó pártoknak egyetemes nemzeti program alapján leendő egyesítése tárgyában.
5. Arad vármegye közönségének átirata az osztrák magyar bank által kért meghosszabbításnak megtagadása és az önálló magyar jegybanknak felállítása tárgyában.

6. Szolnok-Doboka vármegye közönségének átirata a körházi tisztviselőknek a törvényhatósági tisztviselőkkel megfelelő fizetési fokozatokba való beosztása tárgyában.

7. Árva vármegye közönségének átirata a készfizetések felvétele tárgyában.

8. Trencsén vármegye közönségének átirata a törvényhatósági tisztviselők fizetésének, a bírák fizetésrendezésének megfelelő módon való rendezése tárgyában.

9. Esztergom vármegye közönségének átirata a borítaladó leszállítása és a csingér borítaladónak eltörlése tárgyában.

10. Hajdu vármegye közönségének átirata a szekularizáció keresztülvitele tárgyában.

11. Arva vármegye közönségének átirata lelkészek illetményeinek kiegészítése és korpótléka tárgyában.

12. Szepes vármegye közönségének átirata az arvapénzek elhelyezése tárgyában.

13. Brassó vármegye közönségének átirata a vármegyei pótdók kivetésének és kezelésének egyszerűsítése tárgyában.

14. Jász Nagykanizsa-Szolnok vármegye átirata az 1886. évi XXI. t. c.-nek a közgyűlés összehívását érintő részében való módosítása tárgyában.

15. Háromszék vármegye közönségének átirata a képviselői választói jog kiterjesztéséről szóló törvényjavaslat tárgyában.

16. Tolna vármegye átirata a közép Duna szabályozása tárgyában.

17. Az úresedésben levő egy árvaszéki ülnöki állásnak, úgy az ennek betöltése folytán netán megüresülő állásnak választás utján leendő betöltése.

18. A Rudits ösztöndíjalapítvány kezelő bizottságnak legutóbbi üléséből hozott határozatok.

19. Bács Bodrog vármegye háztartásának 1910. évi költségvetése.

20. Bács Bodrog vármegye 1908. évi gyámpénztári számadása.

21. Alispáni előterjesztés az esküdtbírói bizalmi férfiak kirendelése tárgyában.

22. Bács Bodrog megye közigazgatási bizottsága átteszi a megyei árvaszékek volt néhány tagja és a bacszenttamási volt előjárói ellen néhai Theodorovits Danicza örökségének kezeléséből kifolyólag elrendelt feyelemi ügyben hozott határozatát.

23. Alispáni előterjesztés az újvidék—szegedi törvényhatósági közút mentén építendő utkaparóház céljaira szükséges terület megszerzése tárgyában.

24. Alispáni előterjesztés a Szenttamás községbe vezető távbeszélő hálózat ügyében.

25. Alispáni előterjesztés Dávod és Duna eszék községek közutjairól készített törzskönyvi művelet bitelesítése tárgyában.

26. Alispáni előterjesztés a zsablyai szolgabírói irnoki lakás eladása tárgyában.

27. Alispáni előterjesztés az apatin—gombosi törvényhatósági közút mentén építendő utkaparóház céljaira szükséges terület megszerzése tárgyában.

28. Alispáni jelentés Péterréve község által felállított tanyai épületek tárgyában.

29. Alispáni előterjesztés a községi és kör-

orvosok 1910. év javadalmazására szükséges összegeknek megállapítása iránt.

30. Alispáni jelentés a megyei szűkségletek biztosítása tárgyában.

31. Alispáni jelentés Gruda Sándor és Trischler Augusztának a cirkvenicai László Gyermekotthonba való elhelyezése tárgyában.

32. Alispáni előterjesztés a zsablyai főszolgabírói hivatalhoz beszerzett kályha árának megtérítése tárgyában.

33. Heumann Mór szabadtéri lakos felebbezése a papírnemtek és irodaszerek szállítása ügyében hozott alispáni véghatározat ellen.

34. A vármegye arvaszéke előterjesztése Kanizsai György ügyében felmerült 20 kor. 60 fillér költségnek a vármegye gyámpénztári tartalékalaphól leendő fedezése iránt.

35. Orosz János és társa felebbezése Petróc községnek a községi irnokok fizetése tárgyában hozott határozata ellen.

36. Skala Lajos felebbezése Dunagálos községnek a segédjegyzői fizetés felemelésének megtagadása tárgyában hozott határozata ellen.

37. Vagács Lipót felebbezése Petróc, Kiszács és Dunagálos községeknek a petróci körállatorvosi fizetés emelése tárgyában hozott határozata ellen.

38. Lederer Adolf felebbezése Martonos községnek a kompbérlő perlése tárgyában hozott határozata ellen.

39. Martonos község képviselőtestületének véghatározata a „Szeged—martonosi armentesítő társulat“ elleni perében ügyvéd vallás tárgyában s ez ellen dr. Kozus Elemér ügyvéd által benyújtott felebbezés.

40. Rákits Miklós felebbezése Bácsóváros községnek az elhelyezett községi pénzek iránti felelősség tárgyában hozott határozata ellen.

41. Zsupity Szlavuj felebbezése Bácsóváros községnek a kért segély megtagadása érdekében hozott határozata ellen.

42. Bugarszki Lázár felebbezése Bácsóváros községének egy mezei közös dűlőt visszaállítása érdekében hozott határozata ellen.

43. Beresényi József felebbezése Parrag községének husvizsgálói állás szervezése érdekében hozott határozata ellen.

44. A községi bíró felebbezése Bácsújfalú községnek a községháza helyiségei atalkitásának megtagadása tárgyában hozott határozata ellen.

45. Luncsár Lukács felebbezése Bács községnek a Szt. Ferenc-rendi zardai kántori javadalmazás megtagadása tárgyában hozott határozata ellen.

46. Kosutyak Fabián és társa felebbezése Szilberek községnek a gyámpénztári ellenőr és végrehajtó fizetése melemelését megtagadó határozata ellen.

47. Kopeczky Győző felebbezése Jánosbalma községnek egy földadónyilvántartói állás szervezését megtagadó határozata ellen.

48. Legifj. Drach János felebbezése Paripás községnek a marhaállás felmérése tárgyában hozott határozata ellen.

49. Legifj. Drach János és társa felebbezése Paripás községnek a közmunkakivetés tárgyában hozott határozata ellen.

50. Weisz Miklós felebbezése Apatin községnek a kéményseprtetési szerződés felbontása és egy új szerződés megkötése iránt benyújtott kérelem tárgyában hozott elutasító határozat ellen.

51. A délvidéki földmivelő gazdák apatini főkegyestületének felebbezése Apatin községnek az u. n. „Trettplätzerstrasse“ kikövezését megtagadó határozata ellen.

52. Fekete Mihály felebbezése Doroszló községnek a fizetésfelemelési kérelmet megtagadó határozata ellen.

53. Szabó János felebbezése Csantavér községnek a kéményseprői fizetésfelemelése megtagadó határozata ellen.

54. Hahu Vilmos és Diósi Imre felebbezése Doroszló községnek a rendőri létszám leszállítását kimondó határozata ellen.

55. Farkas István felebbezése Szilágyi községnek vágóhidépítés tárgyában hozott határozata ellen.

56. Pálits Antal felebbezése Kossuthfalva községnek a községi állandó építési bizottság megalakítása tárgyában hozott határozata ellen.

57. Odrai Károly felebbezése Béreg községnek az irnok-végrehajtói fizetésfelemelésének megtagadása tárgyában.

58. Bodicsy Sándor felebbezése Csurog községnek új toronyóra beszerzése tárgyában hozott határozata ellen.

59. Milosev Tódor felebbezése Zsablya községnek Gerity István és társa jutalmazása tárgyában hozott határozata ellen.

60. Fodor Sebestyén utmester felebbezése az utmesterek nyugdíjárulékainak utalványozására vonatkozó alispáni határozat ellen.

61. Vadász Pál felebbezése Kölpény községnek a községi közutakról készített törzskönyveknek feltülvizsgálata alkalmával felmerült mérnöki napidíjak és utiköltségek megtérítését megtagadó határozata ellen.

62. Lichtneckert József felebbezése Bajmok községének mély furású kut átvételét megtagadó határozata ellen.

63. Csikós György felebbezése Magyar-kanizsa városának a létesíteni szándékolt fürdő tárgyában hozott határozata ellen.

64. Tóth Frigyesné felebbezése Zenta városnak a rakpart kiszélesítés célserűbb fogantatásához szükséges telkek kisajátítása tárgyában hozott határozata ellen.

65. Szegedi Imre és társai felebbezése Zenta városnak a helyettes városgazda fizetése tárgyában hozott határozata ellen.

66. Répás Szilveszter felebbezése Zenta városnak a megnevezett fizetése tárgyában hozott határozata ellen.

67. Kopasz Kálmán felebbezése Zenta városnak a megnevezett fizetése tárgyában hozott határozata ellen.

68. Rigó Lajos, továbbá Kalmár Ernő felebbezése Zenta városnak az iskolák tetejének fedése tárgyában hozott határozata ellen.

69. Ifj. Döme Ferenc felebbezése Zenta városnak a hus- és borítal fogyasztási adó kezelése körüli visszaélések tárgyában hozott határozata ellen.

70. Szárics Géza felebbezése Zenta városnak az árverések idejének meghatározása tárgyában hozott határozata ellen.

71. Biliczki János felebbezése Zenta városnak a megnevezett haszonbérlete tárgyában hozott határozata ellen.

72. Boromissza János, továbbá Dudás Lajos felebbezése Zenta város tisztújító székének a polgármesteri állás betöltése tárgyában hozott határozata ellen.

73. Rieger József felebbezése Zenta városnak a tevéyszikák tartása tárgyában hozott határozata ellen.

74. Braun Soma felebbezése Zenta városnak a megnevezett által folytatott köcsönközvetítés tárgyában hozott határozata ellen.

75. Kuthly Lajosné felebbezése Zenta városnak a polgári leányiskolai fűtőszolga alkalmazása tárgyában hozott határozata ellen.

76. Fendrik Ferenc és társa felebbezése Zenta városnak a munkaházak befejezése határidejének meghosszabbítása tárgyában hozott határozata ellen.

77. Goldstein Benő és társa, továbbá Pollák Ignác, városi főügyész felebbezése Zenta városnak a munkaházak befejezése határidejének meghosszabbítását illető határozatának módosítása tárgyában hozott határozata ellen.

78. Braun Izsó, továbbá Setáló Sándor és társai felebbezése Zenta városnak a polgári iskola céljaira szükséges ingatlan megvétele tárgyában hozott határozata ellen.

79. Berzenczey Domokos, továbbá „Zenta-vidéki Takarékpénztár Részvénytársaság“ felebbezése Zenta városnak a városi mérnök által a nevezett takarékpénztárnál betöltött igazgatósági tagság összeférhetlensége tárgyában hozott határozata ellen.

80. Pollák Ignác, városi főügyész határozata Zenta városnak a tiszai rakpart kiszélesítése tárgyában hozott határozata ellen.

81. Csabafi Flórián felebbezése Zenta városnak a tiszai rakpart kiszélesítéséhez szükséges telkek kisajátítása, illetve a megnevezett részére adandó kárpótlás tárgyában hozott határozata ellen.

82. Nagy Péter felebbezése Bácsföldvár községnek a gyepmester fizetésének tárgyában hozott határozata ellen.

83. Dr. Müller Károly felebbezése Óbecse községnek a számvizsgáló bizottság napidijai tárgyában hozott határozata ellen.

84. Ivanits Szvetozár felebbezése Turja községnek a kisbírák fizetésének felemelése tárgyában hozott határozata ellen.

85. Binder Margit tiszakálmanfalvi szülész nő felebbezése Tiszakálmanfalva községnek a szülész nő fizetését megtagadó és a szülési eseteknél megállapított díj tárgyában hozott határozata ellen.

86. Dr. Burtik Győző felebbezése Ada községnek a trahomások összeírása és gyógykezelése után eddig fizetett 200—200 korona megvonása tárgyában hozott határozata ellen.

87. Dr. Fischer Henrik felebbezése Mozsor községnek a községi legelőre bocsjándó állatok számának megállapítása tárgyában hozott határozata ellen.

88. Barsi János és társai felebbezése Zenta városnak a heti állatváltás át helyezése tárgyában hozott határozata ellen.

89. Theodorovits Dusan és társai felebbezése Oszivác községnek a tenyésztésre szánt kanok tárgyában hozott határozata ellen.

90. Mérő István felebbezése Oszivác községnek a tenyészbika beszerzése tárgyában hozott határozata ellen.

91. Tényi Bálint felebbezése Csurog községnek a husvizsgáló kiképzetési költségek megtérítése tárgyában hozott határozata ellen.

92. Hajdu Soma felebbezése Cservenka és Veprőd községnek a cservenkai körállatorvosi fizetésemelése tárgyában hozott határozata ellen.

93. Rosenbaum József felebbezése Ada községnek a községi állatorvosi fizetésemelése tárgyában hozott határozata ellen.

94. Mérő István felebbezése Oszivác és Ujszivác községnek az ósziváci körállatorvosi fizetésemelése tárgyában hozott határozata ellen.

95. Imre Izidor felebbezése Bács, Dernye, Bogyán, Bácsujfalu, Vajszka községnek a bácsi körállatorvosi fizetésemelése tárgyában hozott határozata ellen.

96. Földes Izidor felebbezése Bácsbokod, Csávoly, Bácsborsód, Felsőszentiván községnek a bacsbokodi körállatorvosi fizetés emelése tárgyában hozott határozata ellen.

97. Klein Áron felebbezése Őrszállás, Körtes, Gádor községnek az Őrszállási körállatorvosi fizetésemelése tárgyában hozott határozata ellen.

98. Szántó Miksa felebbezése Gara, Vaskút, Regőce községnek a garai körállatorvosi fizetésemelése tárgyában hozott határozata ellen.

99. Bogisics Sándor felebbezése Torzsa községnek a helyettes husvizsgáló kiképzetésének költségei tárgyában hozott határozata ellen.

100. Peitl Lajos felebbezése Kucora községnek a husvizsgáló kiképzetésének költségei tárgyában hozott határozata ellen.

101. Nicholson gépgyár és Mayer Márton felebbezése Zenta város a közbiztonsági felépítése tárgyában hozott határozata ellen.

102. Rumpf Jakab és társai felebbezése Tozsa, Dunabökény, Jánoshalma, Csávoly, Wekerlefalva, Pacsér, Gádor, Hercegszántó, Bacsalmás, Bulkeszi községnek a husvizsgálói szabályrendelet alkotása tárgyában hozott határozata ellen.

103. Pfeiffer József és társai felebbezése Bajmok, Őrszállás, Oszivác, Ujszivác, Csantavér, Topolya, Tatabáza, Bács községnek a husvizsgálói szabályrendelet megalkotása tárgyában hozott határozata ellen.

104. Forgács Pál és társai felebbezése Bácskertes község által a közmunka mérveinek megállapítása tárgyában hozott határozat ellen.

105. Dunagálos község határozata a „Bega” lecsapoló társulat díjainak mikénti utalványozása tárgyában.

106. Martonos község határozata a legelő ellenőrző bizottság ellátási költsége tárgyában.

107. Ugyanannak határozata a kompbérlő kártalanítása tárgyában.

108. Ófutak község határozata Márkovits Milos által felvett végrehajtói fizetés tárgyában.

109. Martonos község határozata a községi függő kölcsönök mikénti visszafizetése tárgyában.

110. Ugyanannak határozata a községi alkalmazottak napidija és utiköltségeire vonatkozó szabályrendelete tárgyában.

111. Piros község határozata az utcák és terek szabályozása tárgyában.

112. Temerin község határozata Szvincsák János földvétele tárgyában.

113. Martonos község határozata a községi udvaros fizetésemelése tárgyában.

114. Okér község határozata a községi kertész fizetése tárgyában.

115. Martonos község határozata az elhasznált védanyagok árának utalványozása tárgyában.

116. Opalánka községnek határozata a Ruszija-fok elzárási munkálatának biztosítása tárgyában.

117. Ugyanannak határozata községi szegényház felállítására tárgyában.

118. Ugyanannak határozata Argelás Samu és Tyirity Nikola Kumria nejeinek segélyezése tárgyában.

119. Bacsótváros község határozata kataszteri miveltési álgváltozások keresztülvezetéseért adandó díjazás tárgyában.

120. Dunacséb község határozata a belvizek levezetésére szolgáló munkálatok költségeinek fedezése tárgyában.

121. Boróc község határozata iskola és óvodaépítési terve és költségvetésének elkészítése tárgyában.

122. Magyarakanizsa város határozata alapítandó börtény támogatása tárgyában.

123. Dunacséb községnek határozata 1909. évre községi közmunkakivételének mellőzése tárgyában.

124. Dunabökény község határozata Ripaszam Pál községi őrök szabadsága tárgyában.

125. Ugyanannak határozata Kaltner Ilona községi óvodai költségvetésének tárgyában.

126. Szilbács község határozata 1910 ik évben községi közmunka kivételének mellőzése tárgyában.

127. Ujpalánka község határozata régi jegyzői lak lebontása tárgyában.

128. Bulkeszi, Ujpalánka, Palánka, Szilbács, Parrag, Dunacséb, Szépliget, Palona, Bacsujlak, Dunabökény és Wekerlefalva község határozatai a községi hába javadalmazása tárgyában hozott határozata.

129. Paripás határozata a rendőrségi ruházat tárgyában.

130. Paripás határozata Klein Mihály segélyezése tárgyában.

131. Paripás határozata a kántor járandóságai tárgyában.

132. Paripás határozata a házadókataszter felvételét teljesítő aljegyző és esküdt napidijai tárgyában.

133. Vajszka—Bogyán határozata a rendőrségi ruházat tárgyában.

134. Bács határozata ingatlan eladása tárgyában.

135. Bács határozata a telekkönyvi betétmásolatok beszerzése tárgyában.

136. Szilberek határozata a siketnémák szegedi intézetének segélyezése tárgyában.

137. Jánoshalma határozata a vármegyei gazdasági egyesület fogyasztási szövetkezete üzletrevezéseinek jegyzése tárgyában.

138. Madaras községnek ugyanazon tárgyában hozott határozata ellen.

139. Bajmok községnek ugyanazon tárgyában hozott határozata.

140. Bacsujfalu határozata az előfogatossal kötött szerződés tárgyában.

141. Bacsalmás határozata az utcák és terek szabályozása tárgyában.

142. Bacsalmás határozata a kataszteri bizottság kijelölése és tiszteletdíja tárgyában.

143. Bács határozata a toronyóra kijavítása tárgyában.

144. Liliomos határozata a községi tőke-

pénzek utáni kamatok esedékessége tárgyában.

145. Mélykut határozata az urbéres birtokosság közlegelőjében érdekelt egyének kimutatásának beszerzése tárgyában.

146. Kunbaja határozata végrehajtói állás szervezése tárgyában.

147. Mozsor határozata Kozarov Vazul részére kiadandó törlési engedély tárgyában.

148. Csantavér határozata a kenderáztatási szabályrendelet tárgyában.

149. Ugyanannak határozata a közlegelő biztosítása tárgyában.

150. Ugyanannak határozata a behajthatlaná vált községi és vallási adók törlése tárgyában.

151. Szond határozata az átjárók kiépítése tárgyában.

152. Bácsszentiván határozata a zárdaépítés céljaira felveendő 50000 koronás kölcsön tárgyában.

153. Ugyanannak határozata utcakibővítés céljából vásárolandó telek tárgyában.

154. Szond határozata a kisbírák fizetésemelése tárgyában.

155. Ugyanannak határozata a legelőgazdálkodás fejében megszavazott tiszteletdíjak tárgyában.

156. Gombos határozata az ottani r. k. plébánia laképítéshez természetben kiszolgáltatandó fuvardíjak megváltása tárgyában.

157. Topolya községnek a Bácsér topolyai ágának érdekeltjei által teljesített befizetésekről és tisztítással járó kiadásokról 1908. február 1-től 1909. augusztus hó 11-ig terjedő időre szerkesztett számadásai.

158. Szilági határozata egy marhaható kut létesítése tárgyában.

159. Bajsa határozata Stern Simon és neje részére eladott ingatlan tárgyában.

160. Topolya határozata temetőhely céljaira vásárolt ingatlanok tárgyában.

161. Bezdán határozata az óvodák államosítása tárgyában.

162. Ujverbász határozata a Polákovits-féle alapítvány tárgyában.

163. Küllöd határozata a pótdó tulfizetések visszatérítése tárgyában.

164. Kula határozata a Récei Dezső féle alapítvány tárgyában.

165. Bacsujlafalva határozata a postajárat költségeihez való hozzájárulás tárgyában.

166. Kula határozata a főbírói hivatal és lakásbérlete tárgyában.

167. Kula határozata Manhold Pál kegydíja tárgyában.

168. Bacsujlafalva határozata a járda burkolat munkáinak és költségeinek biztosítása tárgyában.

169. Csávoly határozata Ludvig Károly községi pótdójának törlése tárgyában.

170. Hercegszántó határozata a községi adók törlése tárgyában.

171. Davod határozata özv. Heteyi Józsefné községi pótdójának törlése tárgyában.

172. Hercegszántó határozata az őrök végrehajtói fizetésének felemelése tárgyában.

173. Davod és Nagybaracska község határozatai a rendőri költségek mikénti kivétele tárgyában.

174. Csávoly határozata a községi telekkönyvek egyeztetési költsége tárgyában.

175. Bacsbokod határozata mozgósítás folytán behívottak családjaik segélyezése tárgyában.

176. Nagybaracska határozata a sorozási költségek mikénti fedezése tárgyában.

177. Bacsborsód határozata a vármegyei gazdasági egyesület által kibocsajtott fogyasztási részvény jegyzése tárgyában.

178. Bereg határozata a harangozó javadalmazásának megállapítása tárgyában.

179. Felsőszentiván határozata a községi közmunka kivételének mellőzése tárgyában.

180. Hercegszántó határozata a Rasztina puszta községi adójának megváltása tárgyában.

181. Zsablya határozata a vármegyei utadó és orsz. betegápolási pótdóznak a közpénztárból leendő fedezése tárgyában.

182. Csurog határozata a községi tanítók és tanítónők fizetésemelése tárgyában.

183. Csurog határozata az ártézi kut át-
vétele tárgyában.
184. Sajkásgyörgye határozata a 7 éven
aloli gyermekek gyógykezelési díjainak meg-
váltása tárgyában.
185. Sajkásgyörgye határozata Ticseries
Ferenc iskolai adó törlése tárgyában.
186. Sajkásgyörgye határozata Vrbaski Na-
talia segélyezése tárgyában.
187. Sajkásgyörgye határozata a réti föl-
dek árverésén résztvevő idegen községbeliek
kitiltása tárgyában.
188. Sajkásgyörgye határozata a vármegyei
utadó és országos betegápolási pótadónak a
közpénztárból leendő fedezése tárgyában.
189. Csurog határozata az aszfalttirozási
munkálatok biztosítása tárgyában.
190. Zsabya határozata a község fő- és
mellék utcájának rendezése tárgyában.
191. Nádajla határozata az 1909. évi le-
gelődij leszállításából eredő hiány fedezése
tárgyában.
192. Csurog határozata a községi iskolák
építésénél felmerült többletkiadás utalványo-
zása tárgyában.
193. Csurog határozata a kataszteri nyil-
vántartó fizetési előlegének törlése tárgyában.
194. Sajkásgyörgye határozata a községi
és iskolai adók törlése tárgyában.
195. Boldogasszonyfalva határozata a vár-
megyei utadó és országos betegápolási pót-
adónak a közpénztárból leendő fedezése tár-
gyában.
196. Csurog határozata a jegyzői lak épi-
tésénél felmerült többletkiadás fedezése tár-
gyában.
197. Sajkásgyörgye határozata az 1909.
évi legelőbérlet tárgyában.
198. Sajkásgyörgye határozata az 1908.
évben befolyt anyakönyvi díjak hovafor-
dítása tárgyában.
199. Obecse község határozata a zombor-
óbecsei h. é. vasút céljaira megszavazott
hozzájárulás kifizetése tárgyában.
200. Sztapár határozata a községi utak
törzskönyvi munkálatainak biztosítása tár-
gyában.
201. Regőce határozata a községi közdülő
közutak törzskönyvezése tárgyában.
202. Bulkeszi határozata a bulkeszti vasuti
állomáshoz vezető törvényhatósági közut
nyári utjának használata tárgyában.
203. Csátalja határozata a vasuti hozzá-
járulás megadása tárgyában.
204. Kerény határozata utépitkezés köl-
tségeihez való hozzájárulás tárgyában.
205. Magyarkanizsa város határozata vil-
lanyvilágítás behozatala tárgyában.
206. Ugyanannak határozata a tévesen
befizetett legelődíjak visszautalványozása tár-
gyában.
207. Ugyanannak határozata a gör. kel-
szerb sekrestyés fizetésének felemelése tár-
gyában.
208. Ugyanannak határozata az utca- és
házsám tablák elhelyezése tárgyában.
209. Ugyanannak határozata az alsóréti
herés földek értékesítése tárgyában.
210. Ugyanannak határozata Dukai János
által tulfizetett 3 korona 60 fillér visszatéri-
tése tárgyában.
211. Ugyanannak határozata Gugas István
által tulfizetett 7 korona 25 fillér bér vissza-
fizetése tárgyában.
212. Ugyanannak határozata a rendőrök,
tűzoltók és toronyőrök fizetésének előleges
havi részletekbeni fizetése tárgyában.
213. Ugyanannak határozata a kosárfonók
termelő szövethatóságának segélyezése tár-
gyában.
214. Ugyanannak határozata Csóka Sándor
orvosnak segélyezése tárgyában.
215. Ugyanannak határozata tanítók fűtési
átalányának felemelése tárgyában.
216. Zenta város határozata a Halász Já-
nossal és társaival kötött haszonbéri szerző-
dések tárgyában.
217. Zenta város határozata a Márkus
Ferenccel kötött haszonbéri szerződés tár-
gyában.
218. Zenta város határozata a Danyi Dö-
mötörrel kötött haszonbéri szerződés tár-
gyában.
219. Zenta város határozata a Sztáity
Vászóval kötött haszonbéri szerződés tár-
gyában.
220. Zenta város határozata a Rudics féle
libalegelői ház hely eladása tárgyában.
221. Zenta város határozata a tenyészkanok
tartása iránt öz. Bobán Orbánnéval és fiával,
illetve Sóós Mihályval kötött szerződések tár-
gyában.
222. Zenta város határozata a munkás-
házak építésére még szükséges 180,000
koronás kölcsön felvétele tárgyában.
223. Zenta város határozata Pálffy Dező
kir. főmérnök hátralékának törlése tárgyában.
224. Zenta város határozata a rétalji ra-
kodóhelyek árverésén kívül való bérbeadása
tárgyában.
225. Zenta város határozata a téglajárdák
kiépítésére vonatkozólag.
226. Zenta város határozata a Jókai utca
kövezése tárgyában.
227. Szenttamás község határozata az ügy-
vezető orvos javadalmazása tárgyában.
228. Zenta város határozata egy rövid
lejáratú kölcsönnek a hidépítés céljaira szol-
gáló összegből való felvétele tárgyában.
229. Zenta város határozata a középker-
ti szülész nő javadalmának megállapítása tár-
gyában.
230. Zenta város határozata a színház-
térén átalakításához szükséges költségeknek
hitelátvétel útján való fedezése tárgyában.
231. Zenta város határozata a Dudás
István örökösivel kötött adásvevési szerző-
dés tárgyában.
232. Zenta város határozata a Kecskés
Istvánnak utcaszabályozás céljaira átengedett
közterület tárgyában.
233. Zenta város határozata a Peczarszki
Kuzmannak átengedett közterületrész tár-
gyában.
234. Zenta város határozata a Vörös Má-
tyás utóállíttatása alkalmával felmerült köl-
tséghátralék törlése tárgyában.
235. Zenta város határozata a Major Ger-
gely utóállíttatása alkalmával felmerült köl-
tséghátralék törlése tárgyában.
236. Zenta város határozata a Major Ger-
gely 1908. évi utóállíttatása alkalmával fel-
merült költséghátralék törlése tárgyában.
237. Zenta város határozata a Huszák
Andrással és társaival kötött haszonbéri szer-
ződések tárgyában.
238. Zenta város határozata a Tóth Orbán-
nal kötött haszonbéri szerződés tárgyában.
239. Zenta város határozata a Tripolszki
Menyhérttel kötött haszonbéri szerződés tár-
gyában.
240. Bácsföldvár község határozata a putrik
eladása tárgyában.
241. Martonos község határozata az utcák
és terek tisztántartására alkalmazott munkás
díjazása tárgyában.
242. Ugyanannak határozata a házadó-
kataszter elkészítésével megbízott közegek
ellátása tárgyában.
243. Obecse község határozata a község ház
tisztogatására alkalmazandó női munkaerő
díjazása tárgyában.
244. Ugyanannak határozata Grundhauser
Anna szállítási költségeinek leírása tárgyában.
245. Ugyanannak határozata Sándor Béla
után felmerült szállítási költség leírása tár-
gyában.
246. Ugyanannak határozata Ribarik Márton
után felmerült szállítási költség leírása tár-
gyában.
247. Ugyanannak határozata Vörös Imréné
után felmerült szállítási költség leírása tár-
gyában.
248. Ugyanannak határozata Sozanov Emil
kataszteri nyilvántartó fizetés előlege tár-
gyában.
249. Ugyanannak határozata Sozanov Emil
kataszteri nyilvántartó szabadsága tárgyában.
250. Ugyanannak határozata néhai Gönczy
Janosné gyermekeinek segélyezése tárgyában.
251. Ugyanannak határozata a színészek
segélyezésének megtagadása tárgyában.
252. Bácsföldvár község határozata egy
mély kut furása tárgyában.
253. Péterréve község határozata egy köz-
kut céljára szükséges földterület megvétele
tárgyában.
254. Ugyanannak határozata szőlőtelepek
létesítése tárgyában.
255. Ugyanannak határozata szállási szül-
lésznői lakás céljára szükséges ingatlan meg-
vétele tárgyában.
256. Ugyanannak határozata Molnár János
községi végrehajtó fizetési előlege tárgyában.
257. Mohol község határozata a trahomás
helyiség bérlete tárgyában.
258. Turja község határozata egy harmadik
irnoki állás rendszerezése tárgyában.
259. Ada község határozata Teleki Jó-
zsefné törlési engedélye tárgyában.
260. Ada község határozata a község által
felveendő ideiglenes 9000 koronás kölcsön
tárgyában.
261. Ada község határozata Harnusz Ignác
és nejével kötött adás-vevési szerződés jóvá-
hagyása tárgyában.
262. Alsókaból község határozata néh. dr.
Atanaczkovits Lázár volt községi orvos tem-
etkezési költségeihez 100 kor. megszavazása
tárgyában.
263. Alsókaból község határozata a község
által bérelt fogyasztási adók felének a köz-
ség pénztárból leendő fedezése tárgyában.
264. Dunagárdony község határozata Csá-
vitsue szül. Dimitrievits Zórka II. 200 kor.
korpótlékanak megszavazása tárgyában.
265. Dunagárdony község határozata a
busvizsgáló kiképzetési költségeinek tár-
gyában.
266. Dunagárdony község határozata Bu-
garin Jesta levélhordó fizetésfelemelése tár-
gyában.
267. Dunagárdony község határozata Lalin
János segédjegyző részére évi 240 kor. sze-
mélyi pótlék megszavazása tárgyában.
268. Dunagárdony község határozata a
községi jegyző részére évi 300 korona ia-
átalány megszavazása tárgyában.
269. Felsőkaból község határozata Pethő
Géza kirendelt állami végrehajtó részére a
behajtott legelődíj hátralékból 10% jutalom
megszavazása tárgyában.
270. Felsőkaból község határozata néhai
Athanaczkovits Lázár volt körorvos temet-
kezési járuléka tárgyában.
271. Felsőkaból község határozata a köz-
ségi kisbírák nyugdíjjárulékanak a közpénz-
tárból leendő fedezése tárgyában.
272. Felsőkaból község határozata az anya-
könyvi díjak hovaforrása tárgyában.
273. Káty község határozata a községi
orvos részére 7 éven aluli gyermekek ingyenes
gyógykezelésének megváltásáért évi 800 kor.,
a fuvar megváltásáért pedig évi 200 kor.
megszavazása tárgyában.
274. Káty község határozata a képviselő-
testületi tagoknak napidíjban való részesítése
tárgyában.
275. Káty község határozata az 1907. évi
képzési és nevelési alpnál a kamatjövde-
meken kívül felhasznált 142 kor. 95 fillérnyi
összeg megtérítése tárgyában.
276. Káty község határozata a lakosságra
kivetett utadónak a közpénztárból leendő
fedezése tárgyában.
277. Mozsor község határozata Jovánovits
György ösztöndíj emelése tárgyában.
278. Mozsor község határozata Sándorov
Száva ottani lakosnak kiegészítő munkaerőül
való használata tárgyában.
279. Mozsor község határozata a helyben
lakó körorvos fuvarátalánya tárgyában.
280. Mozsor község határozata Sztójanov
Mita és Pál ház helyadományozása tárgyában.
281. Sajkáslak község határozata az épi-
tendő 2-ik tanterem és tanítói lakás tárgyában.
282. Sajkászentiván község határozata a
törvényhatósági utadónak a közpénztár réti
pénzfeleslegéből leendő fedezése tárgyában.
283. Tiszakálmánfalva község határozata a
boritaladó és huszfogyasztási adó beszedési
jutalék hovaforrása tárgyában.

284. Tiszakálmánfalva község határozata Balogh Lajos községi s. jegyzőnek és Dömötör Lajos végrehajtónak 120—120 korona drágasági pótlék megszavazása tárgyában.

285. Titeli és zsablyai járás községeinek határozata a rézközlelőbizottság feloszlása tárgyában.

286. Titel község határozata Szekulits Zsivkó tanítóképezdei növendék részére 1909/10., 1910/11., 1911/12. tanévekre a községi nevelési és képzési alaphól évi 200 korona segély megszavazása tárgyában.

287. Titel község határozata az 1910. évi községi közmunka mérvének s kulcsának megállapítása tárgyában.

288. Tündéres község határozata a körorvos fuvarátalánya tárgyában.

289. Bácsföldvár község határozata a községi pénztárnokok fizetéseinek felemelése tárgyában.

290. Katymár község határozata Reiner Zsigmond körállatorvosnak hetivásár látogatási díjai tárgyában.

291. Veprod, Bácskeresztur, Opalánka, Boróc, Bajsa, Szilbács, Dunacséb, Matételke, Kiszállás, Kishegyes, Szeghegy, Bácsfeketehegy, Kossuthfalva, Sajkáslak, Tündéres, Küllöd, Kula, Szépliget, Bácsujlak, Palánka, Ujpalánka, Bezdán, Titel, Tiszakálmánfalva, Dunagárdony, Kerény, Parrag, Bácsbokod, Béreg, Palona, Regőce, Katymár, Mélykut, Rém, Kucora, Felsőszentiván, Temerin, Csoplyá, Dávod, Szentfűlöp, Bácsordas, Hódság, Bácsgyulafalva, Csátalja községek határozatai a husvizsgálati szabályrendelet tárgyában.

292. Órszállás község határozata Turánszky József községi h. aljegyző szabadsága tárgyában.

293. Felsőszentiván község határozata Hallósy Elemér községi irnok szabadsága tárgyában.

294. Dr. Széchényi Tamás zsablyai járási főszolgabíró kérvénye 3 havi szabadságidő engedélyezése iránt.

295. Regőce határozata a közbiztonsági anyag eladása tárgyában.

296. Mohol község határozata a behajthatlan katonabeszállásolási költségek leírása tárgyában.

297. Apatin község határozata a behajthatlan községi pótladók leírása tárgyában.

298. Vajszka-Bogyán községek határozata a behajthatlan községi követelések leírása tárgyában.

299. Hont vármegye alispánjának kérelme Hontkirályfalva és Kormozó községek tűzkárosultjai részére adandó segély iránt.

300. Zentai munkásgimnáziumi bizottság kérelme 2000 korona segély iránt.

301. Vakokat gyámolító országos egyesületnek kérelme anyagi támogatás iránt.

302. Kolozsvári Rákóczi-émlékmű nagybizottságának kérelme a költségekhez való hozzájárulás iránt.

303. Mérai ref. egyházközség kérelme templomépítés költségeihez adandó hozzájárulás iránt.

304. Hibás, gyenge és csekély tehetségű gyermeknevelő intézetnek kérvénye anyagi támogatás iránt.

305. Szepes vármegye alispánjának kérelme Alsórépás község tűzkárosultjai részére adandó segély iránt.

306. A berlini osztrák magyar segélyegylet kérvénye az egylet tagjainak sorába leendő belépés iránt.

307. A zombori kereskedők testületének előterjesztése a baja—bátaszéki hid folytán előállott tarifális intézkedések tárgyában.

308. Özv. Szűcs Istvánné kérvénye özvegyi nyugdíj iránt.

309. Özv. Baderlitz Györgyné kérvénye özvegyi nyugdíjemelése, illetve kegydíj iránt.

310. Az országos monografia kérelme a megszavazott megyei segélynek egyszerre leendő kiutalása iránt.

311. Zenta város kérvénye az ujvidék—szegedi törvényhatósági közut egy részének áthelyezése iránt.

312. Lotz Péter utkaparó kérvénye nyugdíjazás iránt.

313. A zombor—öbecsei h. é. vasut kérvénye a vármegyei hozzájárulásból vissza-

tartott 100000 koronának birói letétbe való helyezése iránt.

314. Athanaczkovits Tivadar felsőkaboli irnok közigazgatási tanfolyambhallgató kérvénye segély megszavazása tárgyában.

315. Acsanzki Szevén felsőkaboli községi biró vagyonának tűzkár elleni biztosítása.

316. A magyar országos állatorvos egyesület kérelme a helyhatósági állatorvosok fizetés rendezése iránt.

317. Burger Péter kerényi lakos segély iránti kérvénye.

318. Béreg község segély iránti kérvénye.

319. Gajdos Mihály kucorai lakos segély iránti kérvénye.

320. Holländer Mór állatorvos oklevelőek meghirdetése.

321. Kiszács 1909., Szond 1909., Kerény 1909., Bácsordas 1909., Ada 1909., Paripás 1909., Órszállás 1909., Vaskut 1909. pótköltségvetései.

322. Béreg, Hercegszántó, Bácsborsód, Bácsbokod, Dávod, Felsőszentiván, Csátalja községek 1910 évi közpénztári rendes költségvetése.

323. Zenta város baleset biztosítási óvoda-alap, iskolai alap, rendőri alap, marhalevel alap, Kossuth szobor-alap, Sinkay alap, Fischer János földbéri alap, kórház alap, állategészségügyi alap 1908. évi számadásai zárlatai.

324. Bezdán 1907., Körtés 1904., Bács 1907., Mélykut 1908., Szépliget 1906., Dérnye 1908., Szépliget 1907., Körtés 1906., Körtés 1905., Bácsordas 1908., Kunbaja 1906., Mohol 1896., Bácsbokod 1908., Matételke 1908., Ujpalánka 1907., Kunbaja 1902., Kunbaja 1901., Szilágyi 1908., Katymár 1904., Katymár 1903., Nagybaracska 1908., Bácsborsód 1908., Gara 1908., Dávod 1908., Csávoly 1908., Kishegyes 1907., Alsókabod 1907., Bajsa 1907., Bácsgyulafalva 1908., Bácsgyulafalva 1907., Küllöd 1907. évi községi közpénztári számadások.

325. Zenta város 1908., Szilberek község 1908. évi gyámpénztári számadások.

326. Palánka község 1908. évi kórházalap számadása.

327. Palánka község 1908. évi mérték-hitelesítő számadása.

328. Csurog község 1908. évi ipariskolai számadása.

329. Hódság község 1908. évi Rausch féle árvaházalap számadása.

330. Hódság község 1908. évi Rausch féle szegény iskolásgyermekek segélyalapjának számadása.

331. Csurog község 1908. évi borital- és buszfogyasztási számadása.

332. Sajkásgyörgye község 1908. évi boritaladó és buszfogyasztási számadása.

333. Zsablya község 1908. évi képzés és nevelés alapjának számadása.

Művészet — Irodalom.

Jó Pajtás. Sebők Zsigmond és Benedek Elek új képes gyermeklapjának első száma, melyet mindenféle nagy érdeklődéssel vártak, most megjelent s ugy tartalmának bőségével, mint kiállításának szépségével még az ugyancsak felesigázott várakozásokat is felülmulja. Kedves, ötletes címképe hamar ismertté fog válni minden gyermekes családban. Az első köszöntő szót nagynevű ősz költőnk, Lévy József mondja egy szép versében a gyermekekhez. A szerkesztőség programja egy minden tekintetben elsőrendű gyermeklap perspektíváját nyitja meg. Rákosi Viktor kedves, vidám történetet mond el, Sebők Zsigmond három cikket is irt: Dörmögő Dömötör címmel folytatja híres Mackó-történeteit, tréfás sport-cikket is ad és a magyar gyermekeknek példaképül állítja Zrínyi a költő gyermekkorát. Molnár Ferenc pompás bohózatot irt, amelyet a gyermekek nemcsak mulatsággal olvasnak, hanem el is játsza-

hatnak. Benedek Elek magyaros ízű, nemes lendületű regény közlését kezdi meg. Verset Lipcsey Ádám és Lampréth Géza irtak, Schöpllin Aladár pedig a gyermekeknek kedves formában cikket irt a repülőgépről. A sport-rovatban Mannó Miltiadesz, a híres sportsman mond el érdekes dolgokat. Érdekes rejtvények egészítik ki a szám tartalmát s bizonyára nagy hatást fognak tenni azok a szokatlanul értékes és nagyszámu díjak, melyek a rejtvények megfejtőinek számára vannak kitűzve. Harminc díj van: Az első a Magyar Remekírók 55 kötetes gyűjteménye 220 korona értékben, második díj Benedek Elek Kis Könyvtárának teljes gyűjteménye 60 korona értékben. Nagyon szépek az illusztrációk: egy bájos önálló kép, Tull Ödön műve s ugyane művész nagyszámu szöveg-illusztrációja. Gazdagságához képest valóban csekély a „Jó Pajtás“ előfizetési ára: egész évre 10 korona, félre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fillér. Az előfizetési díj a következő címre küldendő: a „Jó Pajtás“ kiadóhivatala, Franklin-Társulat, Budapest, IV., Egyetem-utca 4. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal bárkinek, aki kér.

HIRDETÉSEK.

Pályázat.

Alulírott pénztintézet kereskedelmi vagy egyéb középiskolát jó sikerrel végzett fiatal embert

gyakornokul

alkalmaz. Kezdf fizetés évi 600 korona és a szokásos jutalom. Sikeres egy évi próbaidő utáni véglegesítésével a nyugalmoldijra jogosultak állományába felvétetik.

Eredeti bizonyítványokkal vagy hitelesített másolatokkal ellátott sajátkezűleg irt kérvények lenti címre küldendők.

Topolya, 1909. szeptember hó.

3—2

Bács-topolyai takarékpénztár.

A legrégibb és a legjobban
értesült magyar ujság az

EGYETÉRTÉS

A társadalom minden körében egyformán kedvelik. A magyar családok hírlapja.

Előfizetési ára: egy hóra 2.10 K.
Főszerkesztő: **Dr. Pap Zoltán.**
Szépirodalmi főmunkatárs: **Főtűs Károly.**
Kérjen mutatványszámot.

Nagy elterjedtsége folytán
hirdetéseivel minden iparos
és kereskedő az Egyetértésben
biztos eredményt ér el.
Minden cikk hirdetése alkalmas,
mert olvasóközönsége

☒ ☒ vegyes. ☒ ☒

Kérjen hirdetési prospectust.

Értesítés.

Ezennel van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy Zombor sz. kir. városában eddig birt vasuti vendéglőmet átadtam, s jelenleg **Pécsett** az „**Aranyhajó**” szálloda vezetését vettem át. Együttal hálás köszönettel vagyok a nagyérdemű közönség eddigi becses pártfogásáért s kérném jövőben is új üzletemben leendő pártfogását

Zombor, 1909. szeptember hó 30.

kiváló tisztelettel

Gerentsér József,

volt vasuti vendéglős.

Egy 18 év óta fenálló

3-3

! szatócsüzlet!

átadó vagy bérbeadó
EÖTVÖS IÓZSEF-körut 1. sz. a.

HUNGÁRIA-FÜRDŐ.

Bérlő: **Sárközi Béla.**

GŐZFÜRDŐ:

URAKNAK: naponta reggel 5-től d. u. 1-ig, szombaton egész nap.

HÖLGYEKNEK: hétfőn, szerdán, pénteken mindig délután 1/2, 2 órától 6-ig.

Kitűnő masször és elsőrendű tyukszemvágó a fürdőben.

A kádfürdőket hölgyek és urak mindennap, vasárnap délután kivételével használhatják.

A meleg vízmedence naponta kétszer kimosva és állandóan
:: :: friss víz. :: ::
52-6

4537/kig. 1909. szám.

Pályázati hirdetmény.

Járásom Cservenka községében elhalálozás folytán megüresedett s évi — havi előleges részletekben kiszolgáltatandó — 800 korona fizetéssel javadalmazott irnoki állásra pályázatot hirdetek s felhivom pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **follyó évi október hó 30-ig** annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

Kula, 1909. szeptember 20.

Dr. B U D A Y,

főszolgabíró.

2-2

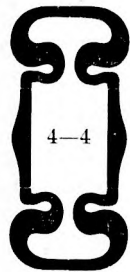
Aki legjobban szer-
.: készített, .:

teljesen függet-

len nagy napilapot járadni óhajt,

:: fizesse elő ::

Az Ujság-ot!

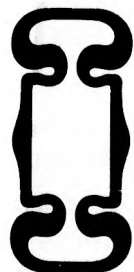
ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre . . . K 28.—

Félévre . . . „ 14.—

Negyedévre . „ 7.—

Egy hónapra . „ 2.20

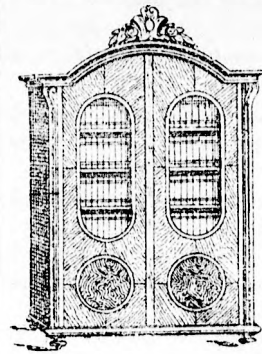

AZ UJSÁG terjedelme rendszeren
28—32—36 oldal. Vasárnap és
ünnep- **60—100** oldal.
napokon

MEGRENDELÉSI CIM:

AZ UJSÁG kiadóhivatala

BUDAPEST, VII. ker., Rákóczi-ut 54-ik szám.

!! ÉRTEBITÉS. !!

Van szerencsém a helybeli és vidéki közönség szives tudomására hozni, hogy a **Zomborban** fenálló és jó hírnévnekörvendő

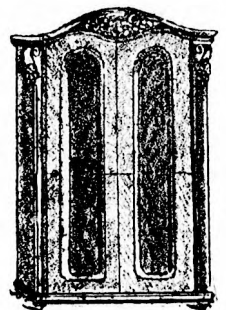
asztalos műhelyt

férjem elhalálozása folytán továbbra is

Gräber Mihály

o név alatt vezetem. o

Kérem a nagyérdemű közönséget, hogy engem bizalmukkal és megrendelésükkel megtisztelni sziveskedjenek. Főtörökvésem oda fog irányulni, hogy az előlegezett bizalmat teljesen ki is érdemeljem.

Abban a reményben, hogy azt a bizalmat, amelyet megboldogult férjem iránt a n. é. közönség tanusított, tőlem sem fogja megvonni, maradok

Zombor, 1909. szeptember 15.

4-3 kiváló tisztelettel

özy. Gräber Mihályné.

3199/1909. szám.

Árlejtési hirdetmény.

Mélykut község előljárósága a törvényhatósági bizottság 1552/1909. számú engedélyező határozata folytán a községi épületek kijavitásának biztosítására szóbeli árlejtést hirdet.

Kikiáltási összeg 4593 kor. 47 fl.

Az árlejtés határnapja **1909. évi október 4-én d. e. 9 óra.**

Az árlejtési feltételek és költségvetés a hivatalos órák alatt a jegyzői irodában megtekinthetők.

Mélykuton, 1909. szeptember 21.

Alföldy Géza, Tokodi Joákim,
jegyző. bíró.

A Flórián-utca 10. sz. egyemeletes ház egészben vagy részekben kiadó esetleg eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 43

KEIL-LAKK

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára.

Keil-féle fehér glazur fénymáz mosdók számára 90 fil.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.

Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 40 fil.

Keil-féle padlófénymáz 90 fil.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Keil-féle legfinomabb cipőcerém 30 fil.

Mindenkor kaphatók:

8-6

Weidinger S. és Zs. cégnél Zomborban.

HÓDSÁG: Rausch Ede.

SZABADKA: Wachsmann Jenő és Tsa.

KULA: Récesel Miksa.

TITEL: Nonnenmacher Endre.

ZONGORAOKTATÁS.

Egy magasabb képesítéssel bíró
uri nő, ki a zongoratanítás
terén eddig is már szép sike-
... 3-1 reket ért el, ...

zongoraoktatást

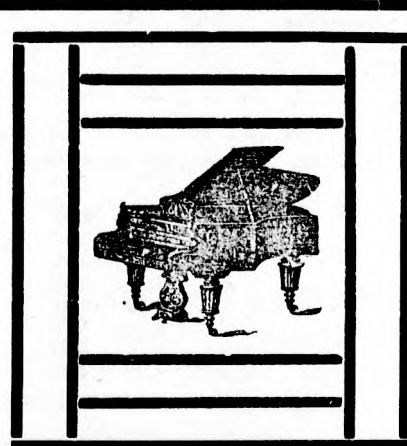
ad kezdőknek és haladóknak.
— Bővebb értesítés nyerhető:

Sándor Béla-utca 19. szám alatt.

Őszi ültetésre legal-
kalmasabb nagyfajta
szamóca palánta

százanként 4 korona,
ezrenként 30 korona
-- árban kapható --

CSÉRER GYULA
városi kertésznél Zomborban.

== Ne vásároljon ==
ZONGORÁT
vagy
PIÁNINÓT,

mielőtt meg nem tekintené

RAAB KÁROLY - hangszerésznek nagy - **ZOMBORBAN.**
- zongora-raktárát -

Nagy raktár STINGL TESTVÉREK, KOCH és KORZELT, LAUBERGER és GLOSS és
LUNCZ-féle világhírű zongoragyárosoknak zongorái és piáninói.

- Zongorajavitást és hangolást elfogadok. -

Külön zongora-raktár és kölcsönző intézet Orgona-utca 12. sz. alatt.

Zománc-fényes

10-3

GALLÉR

ÉS

KÉZELŐ

TISZTÍTÁS

HÜSVÉTH

kelmefestő és vegytisztító

!! INTÉZETÉBEN. !!

FOGAR és teljes FOGSOROK,

szájpadlás és inylemez
nélkül. Rágásra kitűnően hasz-
nálhatók. Könnyen megszokhatók.

Szapot, izt nem kapnak és eltörhet-
lenek. Az ételmaradékok alája nem
rakodhatnak. E fogsorok a természetes
fogaktól meg nem különböztethetők.

**A gyökér eltávolítása teljesen
főlsleges.** Arany koronák, minden-
nemű kaucsuk fogazatok és az összes
e szakba vágó munkálatok

műtermemben
a legújabb amerikai mód

3-3 szerint készíttetnek. 229-3-2

AUSPITZ W. R.

(AMERICAN DENTIST.)

!! Amerikai fogműterme !!

ZOMBOR,

Rákóczi (Bajai) ut 58. szám. (Mérő-féle ház.)

A magyar királyi államvasutak téli menetrendje.

ÉRVÉNYES 1909. ÉVI OKTÓBER HÓ 1-ÉTŐL.

Oda						Budapest—Zimony—Belgrád.						Vissza		
gyorsv.	szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	gyorsv.		
7.10	7.45	1.55	3.20	6.30	10.10	ind. BUDAPEST k. p. u.	érk.	5.45	7.25	9.40	1.05	7.35	10.00	
10.14	12.34	6.20	6.36	10.46	4.05	érk. SZABADKA	ind.	11.50	3.01	4.50	9.50	2.12	6.37	
10.30	1.22		6.48	4.05	5.20	ind. SZABADKA	érk.	10.21	7.17		9.38	1.21	6.25	
	1.51		7.10	4.33	5.52	Csantavér		9.52	6.48			12.53		
11.03	2.17		7.24	5.04	6.22	Topolya		9.29	6.26		9.07	12.31	5.52	
11.22	2.45		7.42	5.31	7.03	Kishegyes-Bácsfeketehegy		8.58	5.56			12.03	5.34	
11.37	3.02		7.55	5.51	7.25	Ujverbász		8.36	5.34		8.38	11.45	5.16	
11.51	3.21			6.17	7.46	Okér		8.10	5.09			11.19	5.01	
12.08	3.36			6.35	8.13	Kiszáos		7.46	4.51			11.04	4.47	
12.20	3.57		8.37	6.57	8.35	érk. UJVIDÉK	ind.	7.32	4.27		7.55	10.42	4.29	

Oda										Szeged-Rókus-Szabadka-Dálya										Vissza			
szem. v.	szem. v.	szem. v.	sz. v.	gy. v.	sz. v.	tvssz.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	gyorsv.	szem. v.	szem. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.					
3.05	7.48	11.30	3.12		4.55	6.34	10.20	ind.	SZEGED-ROK.	érk.	7.25		10.48	2.52	7.53	10.01	12.12						
3.22	8.04	11.46	3.31		5.11	7.01	10.36		Röske		7.10		10.33	2.38	7.39	9.42	11.57						
3.36	8.18	12.00	3.46		5.26	7.28	10.50		HORGOS		6.54		10.21	2.25	7.26	9.26	11.44						
3.50	8.31	12.13	4.00		5.39	7.51	11.03		Királyhalom		6.41		10.09	2.11	7.14	9.10	11.31						
4.05	8.44	12.28	4.16		5.52	8.12	11.18		Palics		6.27		9.55	1.58	7.03	8.54	11.18						
4.17	8.55	12.40	4.29		6.03	8.31	11.30	érk.	SZABADKA	ind.	6.15		9.44	1.47	6.53	8.35	11.05						
5.00	10.25	2.02		6.55	7.00			ind.	SZABADKA	érk.	7.20	9.20		1.00	5.58		10.37						
5.25	10.50	2.26			7.30				Tavankut		6.45			12.38	5.34		10.11						
5.45	11.13	2.46			7.56				Bajmok		6.22	8.48		12.21	5.17		9.53						
6.17	11.45	3.17			8.35				Nemesmilitics		5.29	8.20		11.45	4.41		9.14						
6.31	11.59	3.31			8.06	8.55		érk.	ZOMBOR	ind.	5.05	8.08		11.30	4.25		8.56						
7.20	12.26	4.00			8.25				Bácsszentiván			7.46		10.55	4.00		8.26						
7.35	12.39	4.13			8.36				Szond			7.34		10.37	3.46		8.07						
7.49	12.53	4.27			8.49			érk.	GOMBOS	ind.		7.19		10.22	3.31		7.45						
9.18		5.25			9.48			ind.	ERDŐD	érk.		6.13		9.17			6.03						
9.30		5.37			9.58			érk.	DÁLYA	ind.		6.02		9.05			5.50						

Oda			Kiskunhalas-Regőce			Vissza		
v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.
3.56	12.27	6.22	ind.	KISKUNHALAS	érk.	5.38	2.27	10.52
4.07	12.40	6.35		Kopolya		5.27	2.14	10.39
4.21	12.57	6.50		Fehértó		5.13	1.57	10.22
4.37	1.16	7.07		Terézhalom		4.58	1.40	10.05
4.58	1.50	7.25		Jánoshalma		4.47	1.27	9.52
5.21	2.30	7.45		Mélykut		4.20	1.24	9.20
5.44	2.53	8.06		Rudics		4.00	1.21	8.55
5.52	3.01	8.14	érk.)	BÁCSALMÁS	{ ind.	3.52	1.20	8.44
6.16	3.30	8.25	ind.)		{ érk.	3.42	1.21	8.24
6.36	3.52	8.42		Madarász puszta		3.26	1.01	8.04
6.49	4.10	8.49		Madarás		3.18	1.05	7.54
6.57	4.18	8.6		Sanac puszta		3.11	1.03	7.37
7.17	4.38	9.05		Katymár		3.00	1.02	7.24
7.29	4.50	9.15		Legyen puszta		2.49	0.58	7.03
7.45	5.06	9.27	érk.	REGŐCE	ind.	2.35	0.40	6.45

Oda			Óbecse-Ujvidék			Vissza		
sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.
4.20	9.45	3.45	ind.	ÓBECSE	érk.	6.28	12.43	7.31
4.42	10.11	4.07		Bácsföldvár		6.07	12.20	7.10
5.07	10.31	4.27		Csurog		5.51	11.53	6.53
5.27	11.02	4.47		Zsablya		5.27	11.19	6.26
5.42	11.18	5.02		Boldogasszonyfalva		5.12	10.46	6.11
6.05	11.45	5.25		Temerin		4.56	10.28	5.55
6.14	11.54	5.34		Tiszaistvánfalva		4.40	9.59	5.35
6.27	12.09	5.47	érk.	VASKAPU	ind.	4.26	9.43	5.19
6.29	12.13	5.53	ind.	VASKAPU	érk.	4.25	9.42	5.18
6.53	12.40	6.17	érk.	UJVIDÉK	ind.	4.00	9.15	4.56

Oda			Ujvidék-Vaskapu-Titel			Vissza		
sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.
6.54	5.25	ind.	UJVIDÉK	érk.	6.00	3.11		
7.17	5.52	érk.	VASKAPU	ind.	5.33	2.48		
7.18	5.55	ind.	VASKAPU	érk.	5.28	2.47		
7.44	6.24		Káty		5.06	2.29		
7.55	6.40		Tiszakálmánfalva		4.43	2.10		
8.10	7.03		Sajkásszentiván		4.25	1.55		
8.24	7.22		Tündéres-Dunagárdony		4.04	1.41		
8.37	7.40		Sajkáslak		3.48	1.29		
8.50	7.54	érk.	TITEL	ind.	3.32	1.15		

Oda			Hegyes-Feketehegy-Palánka			Vissza		
v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.
7.10	3.03	7.47	ind.	HEGYES-FEKETEHEGY	érk.	5.44	11.17	5.22
7.29	3.27	8.07		Flórapuszta		5.24	10.58	5.02
7.47	3.52	8.26		Kula		5.13	10.47	4.51
7.57	4.04	8.36		Béla-puszta		4.45	10.25	4.30
8.10	4.34	8.49		Torzsa		4.33	10.13	4.19
8.34	5.04	9.11		Urszentiván-Pincéd		4.16	10.00	4.01
8.50	5.28	9.27		Szilbács		3.51	9.35	3.37
9.21	6.14	9.38		Szépliget		3.40	9.24	3.26
9.53	6.50	10.09	érk.	PALÁNKA	ind.	3.00	8.18	2.35

Oda			Szabadka-Cservenka-Ujgombos			Vissza		
sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.
5.46	2.20	7.10	ind.	Szabadka	érk.	7.35	5.10	8.57
7.11	3.56	8.36		Pacsér		6.21	3.45	7.42
7.18	4.10	8.45		Kossuthfalva		6.04	3.06	7.24
7.51	4.34	9.22		Duboka		5.29	2.12	6.47
8.26	6.12	10.01		Cservenka		5.00	1.30	6.15
8.41	6.30	10.17		Vepörd		4.32	1.20	5.44
8.58	6.49	10.34		Szentfülp		4.15	1.00	5.26
9.12	7.06	10.49		Hódság		4.00	1.14	5.11
9.39	7.30	11.07		Bácsordas		3.31	1.14	4.33
9.54	7.46	11.23		Kisgombos		3.12	1.04	4.08
10.01	7.54	11.31	érk.	Ujgombos	ind.	3.05	1.04	4.00

Oda			Ujgombos-Bácsordas-Ujpalánka			Vissza		
v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.
4.58	8.56		ind.	Ujgombos	érk.	7.10	3.20	7.54
5.06	9.05			Kisgombos		7.02	3.11	7.46
5.31	9.32	7.35		Bácsordas		6.46	2.53	7.30
5.43	9.45	7.48		Dernye		6.25	2.30	6.52
6.05	10.11	8.14		Bács		6.04	2.06	6.29
6.22	10.31	8.34		Bácsóváros		5.46	1.42	6.05
6.31	10.41	8.44		Boróc		5.37	1.32	5.55
6.49	11.01	9.04	érk.	Ujpalánka	ind.	5.18	1.10	5.33

Oda			Szabadka-Baja-Bátaszék			Vissza				
sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.		
4.33	10.32	1.57	7.05	ind.	SZABADKA	érk.	8.40	1.08	6.15	10.10
5.17	11.16	2.41	7.49		Csikéria		7.53	12.18	5.27	9.20
5.57	11.53	3.24	8.40		Bácsalmás		7.22	11.47	4.56	8.49
6.03	11.59	3.30	8.46		Almás		7.07	11.21	4.43	8.33
6.35	12.30	4.13	9.17		Bácsbokod-Borsód		6.36	10.49	4.12	8.02
7.17	1.10	4.55	9.59	érk.	BAJA	ind.	5.51	10.05	3.28	7.18
7.27	1.20	5.05	10.09	ind.	BAJA	érk.	5.41	9.55	3.18	7.08
8.04	1.57	5.42	10.46	érk.	BÁTASZÉK	ind.	5.02	9.16	2.89	6.29

Oda			Baja-Ujvidék			Vissza		
sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.
4.00	7.22	1.15	ind.	BAJA	érk.	8.53	3.23	7.00
4.11	7.32	1.25		Baja-szállásváros		8.46	3.15	6.52
4.25	7.45	1.38		Vaskut		8.31	2.59	6.36
4.51	8.10	2.01		Gara		8.10	2.37	6.10
5.09	8.26	2.16		Regőce		7.55	2.17	5.47
5.37	8.54	2.39		Orszállás		7.38	1.40	5.25
5.56	9.12	2.56		Gádor		7.14	1.10	4.58
6.15	9.31	3.14		Nenadics		6.55	1.24	4.34
6.25	9.41	3.23	érk.)	ZOMBOR (étk.)	{ ind.	6.45	1.23	4.23
2.30	6.51	3.46	ind.)		{ érk.	5.53	1.20	5.40
2.37	6.57	3.52		Zombor-vásártér		5.46	1.13	5.31
2.47	7.07	4.02		Fernbach-szállás		5.37	1.04	5.22
2.55	7.16	4.11		Zsárkóvá		5.29	1.05	5.15
3.09	7.30	4.25		Sztapár		5.15	1.02	5.01
3.28	7.49	4.44		Szilberek		5.00	1.02	4.45
3.39	8.00	4.56		Militics 27. sz. őrház		4.42	1.01	4.32
3.55	8.10	5.06		Hódság		4.32	1.02	4.21
4.22	8.35	5.31		Paripás		4.12	0.95	4.01
4.36	8.49	5.45		Parrag		3.53	0.95	3.40
4.55	9.16	6.03	ind.	Szépliget	érk.	3.25	0.97	3.15
5.09	9.30	6.17		Bulkeszi		3.11	0.85	3.01
5.24	9.45	6.30		Petróc-Dunagálos		3.01	0.84	2.50
5.49	10.10	6.55		Ofutak		2.32	0.81	2.27
6.12	10.31	7.17	érk.	UJVIDÉK	ind.	2.07	0.75	1.55

Oda			Szeged-Rókus-Zenta			Vissza		
sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.
4.20	1.35	ind.	SZEGED-ROKUS	érk.	8.56	6.03		
4.40	1.59		Röske		8.36	5.43		
4.57	2.17	érk.	HORGOS	ind.	8.18	5.25		
4.58	2.35	ind.	HORGOS	érk.	7.57	4.59		
5.16	2.58		Martonos		7.39	4.41		
5.42	3.24		Magyarkanizsa		7.25	4.26		
6.04	3.55		Adorján		6.56	3.57		